Examensarbete

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

VILKA FAKTORER PÅVERKAR LÖNSAMHETEN HOS BANKER MED SKILDA ÄGARSTRUKTURER?

WHAT FACTORS AFFECT THE PROFITABILITY OF BANKS WITH DIFFERENT OWNERSHIP STRUCTURES?

Examensarbete inom Företagsekonomi
Grundnivå 15 Högskolepoäng
Vårtermin År 2020

Martin Lundberg
Viktoria Börjesson

Handledare: Ann-Christin Mjölnevik
Examinator: Marina Grahovar

Vilka faktorer påverkar lönsamheten hos banker med skilda ägarstrukturer?

Examensrapport inlämnad av Martin Lundberg och Viktoria Börjesson till Högskolan i Skövde, för Kandidatexamen (BSc) vid Institutionen för handel och företagande.

[2020-06-14]

Härmed intygas att allt material i denna rapport, vilket inte är vårt eget, har blivit tydligt identifierat och att inget material är inkluderat som tidigare använts för erhållande av annan examen.

Signerat:

Martin Lundberg

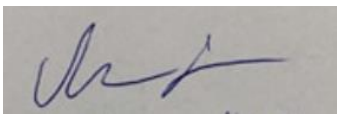

Viktoria Börjesson

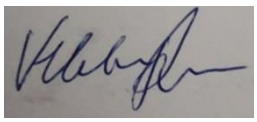

Sammanfattning

Banker är katalysatorn i det finansiella systemet och har en viktig roll för ekonomins tillväxt och för att människors välfärd ska kunna växa. Att en bank är lönsam är inte av vikt enbart för den enskilda banken, utan för hela samhället i stort. Runt om i världen finns många olika sorters banker, som drivs på olika sätt och har olika ägarkonstellationer. Affärsbanker i Sverige ägs av flera tusentals aktieägare och drivs på en operativ nivå av en utvald VD. På en organisatorisk nivå så utgörs beslutsfattandet istället av en utvald styrelse. I Schweiz finns banker med olika ägarstruktur, där en av associationsformerna är partnerskapsbanker. Dessa bedrivs av partners, ofta väldigt få (8–10 personer) som agerar styrelse, ägare och VD. Det finns tidigare studier som undersökt hur lönsamheten påverkas hos banker, där dessa studier har sett till hur utländskt, statligt och privatägande har påverkat bankernas lönsamhet. Dessa studier uppvisar emellertid motstridiga resultat. Denna studie valt att belysa två extremfall, det vill säga banker med starkt centrerat ägarstruktur (partnerskapsbanker) och banker med extremt spritt ägande (svenska storbanker).

Syftet med denna studie har varit att explorativt undersöka om banker med olika ägarstrukturer uppvisar lönsamhetsskillnader och vad dessa beror av. Detta genom en statistisk undersökning där ett antal vedertagna förklaringsvariabler används. En jämförande kvantitativ studie har tillämpats och i studien har tre stycken schweiziska partnerskapsbanker och tre stycken svenska affärsbanker jämförts med varandra samt analyserats under perioden 2014–2018. Den data som insamlats baseras på en nyckeltalsanalys samt en PEST-analys, där interna och externa nyckeltal samlats in. Där den insamlade data sedan har analyserats med konstruerade regressionsmodeller för att undersöka, vilka, eller om några av de utvalda förklaringsvariablerna förklarar lönsamheten.

Genom studies resultat kan vi fastställa att lönsamhetskillnader mellan partnerskapsbanker och affärsbanker finns. Emellertid så kan vi konstatera att de förklaringsvariablerna som studien använts sig av inte kan förklara dessa lönsamhetskillnader på lönsamhetsmåtten räntabilitet på totalt kapital och räntabilitet på eget kapital. För att helt kunna undanröja misstanke om att förklaringsvariablerna inte är signifikanta, så krävs ytterligare forskning med en längre tidsperiod. Denna studie har en begränsning i antalet år, där den period som observerats lett till att studien fått färre observationer än önskvärt. Materialet som idag finns att tillgå är begränsat till åren 2014–2018. Detta beror på att de schweiziska partnerskapsbankerna först 2014 började publicera sina årsredovisningar offentligt. Studien sträcker sig till 2018 för att det är det längsta tillgängliga materialet som kan undersökas.

Tidigare studier inom området som använder sig av samma förklaringsvariabler som valts i denna studie och dessa uppvisar statistiskt signifikanta värden på de flesta utvalda förklaringsvariablerna, med några undantag. En skillnad, mellan tidigare studier och denna som är av stor betydelse är att värdena baseras på längre tidsperioder alternativt att fler banker har observerats, vilket allt annat lika ger fler observationer. Studiens resultat analyseras sedan utifrån tidigare studier samt principal-agent teorin.

Nyckelord: Lönsamhet, Ägarstruktur, Banker, Banks lönsamhet, Banks ägarstruktur, schweiziska banker, svenska banker, Nyckeltal

Abstract

Banks could be seen as the catalyst for the financial system and therefore often seen as an important role for the economy's growth and for peoples' wellbeing. It's not only important for the bank itself to be profitable, but also for the country as a whole. Around the globe there are quite a large number of different banks, that is run differently and has different types of owner structures. Commercial banks in Sweden are owned by thousands and thousands of owners and are driven on an operative level by a CEO and with an executive board on an organizational level. In Switzerland there is a broad spectrum of different banks and different corporate forms. One of them is partnership banks, these banks have partners (i.e. owners) who work as CEOs', executive board and owners combined. There are other studies that has analyzed the relationship between bank ownership and profitability. These studies show inconsistent results. This study aims to examine two extreme cases, Swedish banks with a broad ownership base versus swiss banks with a very limited number of owners to illustrate how the ownership affects the profitability.

The study aims to examine why these banks exhibit different levels of profitability and if these differences can be explained by a few conventional explanatory variables. To examine these banks the study has done a comparative quantitative study, where three swiss partnership banks has been compared with three Swedish banks during the period 2014-2018. The data that has been gathered is based on a key-figure analysis and a PEST-analysis. The data has then been analysed with constructed regression models to understand, if or to which extent the explanatory variables explains the differences in profitability.

The results of this study exhibit that there are differences in profitability between the Swedish and Swiss banks. However, the study can't establish if most of the chosen explanatory variables are significant. And therefore, the study cannot establish whether or not these variables have an impact on the profitability key-figures return on equity and return on total capital. To be sure if these variables are significant or not, future studies need to examine a longer time period. This study has a shortage of data due to the swiss banks. These banks started to publish annual reports in 2014.

It's worth mentioning that previous studies that have used the same variables have been able to show that these are significant, or at least most of them. This is often due to longer examined time periods or a larger number of banks included in the data. The results of this study have been analysed and compared with previous studies and the agency theory.

Keywords: Profitability, Ownership structure, Banks, Bank profitability, Bank ownership structure, Swiss banks, Swedish banks, Key figures

Förord

Vi vill med ett visst vemod, rikta ett stort tack till alla ni som på ett eller annat sätt hjälpt oss komma i mål med denna uppsats och inte minst utbildningen. Det är med de ackumulerade kunskaper vi erhållit under utbildningens gång som resulterat i att vi kunnat genomföra denna examensuppsats. Sist men absolut inte minst, vill vi rikta ett extra stort tack till vår handledare Ann-Christine Mjölnevik.

Innehållsförteckning

1. Inledning **1**

1.1 Bakgrund 1

1.2 Problemdiskussion 4

1.3 Problemformulering 6

1.4 Syfte 6

2. Referensram **7**

2.1 Svenska affärsbankers ägarstruktur 7

2.2 Schweiziska partnerskapsbankers ägarstruktur 7

2.3 Lönsamhet 8

2.4 Tidigare forskning om interna faktorer som påverkar lönsamheten 8

2.5 Tidigare forskning om externa faktorer som påverkar lönsamheten 10

2.6 Agentteorin 11

2.7 Analysmodell 13

3. Metod **15**

3.1 Metodval 15

3.2 Litteratursökning 16

3.3 Studiens urval av tidsperiod och banker 16

3.4 Datainsamling 17

3.4.1 Strategisk Analys 17

3.4.2 PEST-analys - Political, Economic, Social & Technological 18

3.4.3 Nyckeltalsanalys 19

3.5 Tidigare forskning som använt studiens förklaringsvariabler 19

3.6 Val av analysmetod 20

3.7 Multipel linjär regressionsanalys 20

3.7.1 Antaganden vid linjär regression 21

3.7.2 Durbin Watson test 22

3.7.3 Signifikans 23

3.7.4 Determinationskoefficienten 24

3.8 Hypoteser - Agentteorin 24

3.9 Reliabilitet 25

3.10 Validitet 25

3.11 Metodkritik 26
4. Empiri **27**
4.1 Banker 27
4.2 Strategisk Analys (PEST) - Utvalda externa faktorer 29
4.3 Sammanfattning av empirin från PEST-analysen 30
4.4 Nyckeltalsanalys - Beroende variabler 31
4.4.1 Lönsamhetsmått - Räntabilitet på eget kapital 31
4.4.2 Lönsamhetsmått - Räntabilitet på totalt kapital 31
4.5 Nyckeltal - Interna variabler 32
4.5.1 K/I-tal 32
4.5.2 Kärnprimärkapitalrelation 32
4.5.3 Soliditet 32
4.5.4 Balansomslutningstillväxt 33
4.6 Nyckeltal - Externa variabler 33
4.6.1 BNP-tillväxt 33
4.6.2 Årlig arbetslöshet (%) 33
4.7 Sammanställning av beroende och oberoende variabler 34
4.8 Regressionsanalyser 34
4.9 Deskriptiv statistik 34
4.9.1 Schweiziska partnerskapsbanker 35
4.9.2 Svenska affärsbanker 36
4.10 Sammanfattning av empiriska resultat 38
5. Analys **39**
5.1 Analys av regressionsmodeller 39
5.1.1 Analys av lönsamhetsmåttet *RoA* för svenska och schweiziska banker 39
5.1.2 Analys av lönsamhetsmåttet RoE för svenska och schweiziska banker 40
5.2 Analys utifrån agentteorin 41
5.3 Analys utifrån tidigare forskning 43
5.3.1 Utifrån Dietrich och Wanzenried (2009) 43
5.3.2 Utifrån Bian och Deng (2017) 43
5.3.3 Utifrån Ozili och Uadiale (2017) 44
5.4 Sammanfattning av analys 44
6. Slutsats **46**

6.1 Vilka faktorer påverkar lönsamheten hos banker med skilda ägarstrukturer? 46
6.2 Studiens bidrag 47
6.3 Förslag till framtida studier 47
6.4 Samhälleliga och etiska aspekter 48
6.5 Kritik mot studien 48
Referenser **50**
Bilagor **57**
Bilaga 1 - Individuella reflektioner 57
Bilaga 2 - Nyckeltal 61
Bilaga 3 - PEST-analys 63
Bilaga 4 - Minitab utskrifter 68

1. Inledning

Inledningsvis kommer en bakgrundsbeskrivning till dagens reglering presenteras där vi ämnar skildra de olikheter som föreligger på grund av bankernas olika associationsformer. Därefter kommer en problemdiskussion att presenteras som ämnar definiera skillnader bankerna emellan och vad dessa skillnader kan ge upphov till. Diskussionen kommer sedan mynna ut i en problemformulering där lönsamheten bankerna emellan är central. Det är således lönsamheten som kommer att undersökas. Rapporten ämnar vara intressant för Sveriges beslutshavare, där syftet med rapporten är att skildra eventuella lönsamhetsskillnader för att ge regering och riksdag guidning kring hur en alternativ lagstiftning kring bankernas ägarstruktur kan se ut.

1.1 Bakgrund

Det svenska bankväsendet har inte alltid sett ut eller varit reglerat som det är idag. Under ekonomiska kriser har allmänheten uttryckt missnöje som lett till att makthavare har ifrågasätt det gällande regelverket. Sådant var fallet även under 1821 års kreditkrasch. Den kungliga förordningen kom att presentera en ny reform och denna kom att kallas *Icke-interventionsprincipen.* Den instinktiva uppfattning läsaren erhåller, det vill säga att principen innebar att regering inte skulle komma att påverka marknaden och därmed inte stötta vare sig företag eller banker som hamnat i finansiella svårigheter är korrekt. Nedan följer ett citat från reformen.

> "*Hwarken nu eller någonsin framledes skola kunna påräkna något understöd af allmänna medel samt under ingen förevändning, Staten må bliwfa, mera i deras än i andra enskilda företag, inblanda eller på något sätt komma att bidraga till deras upprätthållande eller utredning*" (Kungliga förordning, 1824, s.6).

Detta sätt att styra, har sin utgångspunkt i *Laissez-faire*, uttrycket har populariserats av Adam Smith även känd som "the founder of economics" i "The Wealth of Nations" (Heames et al., 2010). Den fundamentala utgångspunkten i *Laissez-faire* är att minimera antalet regleringar för att låta marknadens egna krafter bestämma vilka aktörer som överlever (Smith, 1776).

De första affärsbankerna, även kallade enskilda banker, kom att utformas som "solidariska banker". Det innebar att bankaktieägarna var *solidariskt ansvariga* för bankens åtaganden med dess kunder (Larsson & Lindgren, 1989). Ett solidariskt ansvar innebär att ägarna ansvarar för hela bankens åtagande med all sin förmögenhet, det föreligger även klausul som beskrivs som "en för alla, alla

för en”. Det innebär att borgenärer eller kunder som lånat ut kapital till banken kan kräva vem helst av ägarna på de utlånade pengarna. Det var detta solidariska ägande i kombination med icke-interventionsprincipen som ansågs vara rätt väg framåt för att bankerna skulle ta ansvar för deras affärer gentemot allmänheten (Kungliga förordning, 1824).

Dessa bestämmelser är sedan länge förlegade, åtminstone i Sverige. Den nuvarande lagen benämns bankaktiebolagslagen och avser reglera Sveriges affärsbanker. Bland Sveriges affärsbanker finner vi storbankerna, Swedbank, SEB, Handelsbanken samt Nordea. Den befintliga lagstiftningen särskiljer sig på ett par fundamentala områden från den dåvarande reformen som preciserades ovan av den kungliga förordningen. En objektiv granskning av den nuvarande lagstiftningen så kan ett par tydliga förändringar observeras. Den första, som ansågs vara en av grundförutsättningarna för den riskaversion kungliga förordningen ville åstadkomma med icke-interventionsprincipen och det solidariska ansvaret är insättningsgarantin som idag föreligger hos bankerna. Denna garanti, infrias om banken hamnar på obestånd och därmed riskerar sina kunders förmögenhet. Garantin avser skydda mot så kallade bankstormningar (engelska, bank runs). I praktiken så skyddas kundernas insättningar på konto med upp till 950 tkr. Det innebär att vid eventuell konkurs, där insättaren har större medel än 950 tkr, tillfaller denna överskottsdel konkursboet (Riksgälden, 2019). Dessa förändringar påverkar bankernas riskvilja och incitament till att ta en högre risk då nedsidan är begränsad i form insättningsgarantin som är en form av stödpaket. Förutom detta stödpaket, så föreligger inte heller det solidariska ansvar som skulle försäkra att bankerna inte tog för höga risker. Numera, så gäller ett begränsat ansvar för ägarna (SFS 1978:618). En undersökning gjord av Galloway et al. (1997) påvisar att affärsbanker tar högre risker vid införandet av krispaket likt den svenska insättningsgarantin.

Ett solidariskt ansvar har under lång tid reglerat de schweiziska partnerskapsbankerna. Det innebär att partnerna (ekvivalent med ägare) har varit ansvariga för alla bankens åtaganden, solidariskt och enskilt och därmed riskerat hela sin förmögenhet. År 2013, kollapsade Schweiz äldsta partnerskapsbank. Denna incident satte startskottet för den trend där många partnerskapsbanker ändrade sin juridiska form (Shotter, 2013). De tre schweiziska partnerskapsbankerna, Pictet Group, Lombard Odier och Mirabaud Group som den här studien kommer fokusera på - ändrade sina juridiska former under 2014. Förändringen kring dess legala form påverkade emellertid inte den mycket begränsade ägarstrukturen där partnerskapsbankerna fortsatt har mellan 8–10 ägare. (Pictet Group, 2020; Lombard Odier, 2019; Mirabaud, 2012). Numera bedrivs bankerna i

associationsformen *corporate partnership.* Det innebär att det personliga ansvaret som en gång förelåg mellan ägarna inte längre gäller (Association of Swiss Private Banks, 2017).

Likt den svenska modellen, så innebär det att ägarna numera har ett begränsat ansvar och därmed endast riskerar det insatta kapital samt de ackumulerade vinster som uppstått inom verksamheten och som inte plockats ut ur bolaget via utdelning. Största skillnaden från de svenska storbankerna är idag ägarstrukturen, där de schweiziska bankerna fortsatt har mellan 8–10 ägare. Forskning visar att ett centrerat ägarskap tenderar att göra bolag mer stabila och lönsamma över tiden (Erickson, et al., 2005; Jensen & Meckling, 1976). Det är en tes som funnits med länge. Adam Smith som nämndes ovan och som beskrivs som en av de mest inflytelserika ekonomerna (Laidler, 1981), berörde ämnet och ifrågasätta en situation där ledningen av ett bolag inte också innehar någon ägarroll i bolaget, detta är ett närliggande ämne till agentteorin som belyser problematiken med en ledning som inte också innehar ägande i bolaget de förvaltar över. Ett citat från Smith (1776) i "The Wealth of Nations" som det refereras till frekvent inom forskningen kring ägarstruktur följer:

> *"The directors of such companies, however, being the managers rather of other people's money than of their own, it cannot well be expected that they should watch over it with the same anxious vigilance with which the partners in a private copartnery frequently watch over their own. Like the stewards of a rich man, they are apt to consider attention to small matters as not for their master's honour, and very easily give themselves a dispensation from having it. Negligence and profusion, therefore, must always prevail, more or less, in the management of the affairs of such a company." (Smith, 1779, s. 574)*

För att en vinstdrivande bank skall uppfattas som stabil krävs ett par få generella antaganden, bland annat, att banken är *lönsam*. När den finansiella marknaden har intensifierats på grund av globalisering och teknologiska förbättringar, har detta lett till en intensifiering av konkurrensen inom bankvärlden, därav blir lönsamheten allt viktigare för bankerna (Trujillo-Ponce, 2013). Denna förändring kräver ett ämnat fokus på den motståndskraft bankerna bör besitta och hur bankerna väljer att arbeta för att fortsatt förbli lönsamma (Chronopoulos et al., 2015). En undersökning gjord av Osuagwu (2014) argumenterade för att tillväxten i en ekonomi är helt beroende av att bankerna är lönsamma. Det är därmed en angelägenhet för landet där banken verkar i att reglera bankerna på ett effektivt sätt, det vill säga på ett sådant vis som gör det möjligt för bankerna att frodas.

De svenska bankerna ägs av flera tusentals aktieägare som förväntar sig att bankerna ska ge avkastning i form av utdelning samt kurstillväxt. Ägarna är inte alltid intresserade av bankens långsiktiga utveckling utan är mer fokuserade kortsiktiga och snabba förbättringar i lönsamheten

oavsett vad som sker på längre sikt. De schweiziska partnerskapsbankerna drivs också utifrån ett ägarperspektiv. Den stora skillnaden som beskrevs ovan ligger i att ägarna är få, vilket gör att den press om konstant förbättrade resultat kan undvikas som kortsiktiga externa aktieägare kan utsätta banken för. Den begränsade ägarstrukturen ger därmed upphov till att vara långsiktiga i deras sätt att driva banken. Det är också den risk som varje enskild ägare upplever som är det fundamentala som ger upphov till en högre grad av riskaversion, det vill säga, en högre motvilja att ta för höga risker (Lee, 2002).

1.2 Problemdiskussion

Under de senaste två decennierna har mycket hänt runt om i världen, inte minst inom banksektorn. Bankernas lönsamhet har påverkats av både interna och externa faktorer över tid. De mest betydelsefulla framgångsfaktorerna för en bank är viktiga att identifiera för att göra det möjligt att formulera riktlinjer och regleringar för att höja stabiliteten och lönsamheten i bankindustrin och därmed samhället som stort. Vid åtskilliga tillfällen har bankväsendet stått vid vägskäl och det är framför allt i oroliga tider som bankerna tenderar att påverkas mycket. En studie av Dietrich och Wanzenried (2009) påpekar vikten av att banker är stabila och visade genom sin studie att en högre soliditet gjorde banker mer stabila och inte lika beroende av externt kapital vid oroliga tider. Hur kapitalstrukturen hos banker skall se ut, det vill säga hur stor kärnprimärkapitalet skall vara, är något som det ständigt kommer nya regler kring. Baselregleringarna, Basel 1, 2, 3 och 4 har samtliga höjt kraven för kapitaltäckningen hos bankerna. Detta ses som ett sätt att höja bankernas motståndskraft vid försämringar i konjunkturen (Svenska bankföreningen, 2020a).

Några andra faktorer som studerats för att se hur bankernas stabilitet och lönsamhet påverkas är storlek på banken, omkostnader och interna faktorer. Pasiouras och Kosmidus (2007) fann ett positiv samband mellan lönsamhet och bankstorlek. Det finns emellertid motstridiga resultat, Berger et al. (2005) påvisade vid sin studie att kostnader hos bankerna endast minskade något i förhållande till bankens storlek. De konstatera alltså att det inte är stordriftsfördelar som gör att stora banker tenderar att vara lönsammare. Berger et al. (2005) menar att den huvudsakliga skillnaden är bankens förmåga att generera intäkter oavsett storlek. Kapitalstrukturen, det vill säga hur bankerna är finansierade och vart kapitalet kommer ifrån, är ytterligare en faktor som är väsentlig för att bedöma en banks lönsamhet. Något kontraintuitivt så är det inte en hög kapitaltäckning som tenderar göra att en bank blir lönsam, utan tvärtom, bankerna tenderar att vara lönsammare när soliditeten är låg och stora delar av det utlånade kapitalet är lånade pengar (Goddard et al., 2004; Pasiouras & Kosmidu, 2007).

Micco et al. (2007) visade att ägarstrukturen påverkar lönsamheten för en bank. Denna studie gjorde en jämförelse mellan privatägda banker kontra statligt ägda. Det studien konstaterade, var att privata banker är mer lönsamma i utvecklingsländer än vad statligt ägda banker är. Vidare fann Demirguc-Kunt och Huizinga (1999) att internationellt ägande är en viktig faktor som ökar en banks lönsamhet. De fann också att utländskt ägda banker påvisar en högre lönsamhet än vad inhemska banker gör i utvecklingsländer, men raka motsatsen i industriländer, dvs. att utländskt ägda banker påvisade en lägre lönsamhet jämfört med inhemskt ägda banker. Förutom att undersöka vikten av privat ägande, statligt ägande samt utländskt ägande har forskning även undersökt vikten av ägarkoncentration i banker.

Iannotta et al. (2007) undersökte förhållandet mellan ägarstruktur, risktagande och bankresultat för 181 europeiska länder under en femårsperiod. De fann att banker med en högre ägarkoncentration påvisade en bättre lånekvalitet, lägre insolvensrisk samt en lägre tillångsrisk. De fann dessutom att en bank med ett spritt ägarskap har högre driftskostnader än en bank med ett koncentrerat ägarskap, vilket leder till ett lägre resultat. Det finns emellertid forskning som motsätter sig detta. En nyligen gjord undersökning av Bian och Deng (2017) fann att kinesiska banker med en högre spridning av ägarskapet ger en ökad avkastning på både bankens tillgångar och på räntabiliteten på eget kapital. Det visade sig även att de kinesiska banker med bred ägarstruktur hade lägre kreditförluster i förhållande till banker med centrerat ägande.

De svenska affärsbankerna med sin breda ägarkrets har en förhållandevis vedertagen styrfunktion om en jämförelse görs med internationella standarder. Bankerna har en utvald verkställande direktör (VD) som skall arbeta i aktieägarnas intressen. När en VD inte har samma incitament som bankens aktieägare finns risk att denna arbetar i en annan riktning eller i värsta fall helt motsatt aktieägarnas preferenser. Det kan till exempel bero på att en VD med ett litet eller inget ägarskap alls i banken blir mer riskvillig, då dennes incitament inte påverkas av hur bankens resultat blir och därför arbetar för egen vinning (Sullivan & Spong, 2007). Detta kan direkt kopplas till studiens valda teori, agentteorin (2.7) som beskriver hur incitament mellan styrelse och ägare kan vara olika och därmed orsaka skada för aktieägarna. Denna uppfattning stärks av Smith och Stulz (1985) som påvisar att riskbenägenheten hos en bank beror på hur stor del av bankens egna kapital som finansierats av storägare. Studien menar att ett centrerat ägarskap förstärker bankens riskaversion.

Som belyses ovan, så finns det undersökningar på hur olika ägarstrukturer påverkar bankernas lönsamhet. Det finns tidigare forskning har belyst skillnader i privat ägande, statligt ägande och utländska ägares påverkan på lönsamhet. Det finns emellertid ingen studie till författarnas

kännedom som undersökt extremt centrerat ägande och väldigt spritt ägande. För att kunna se om lönsamhetskillnader finns så känns det naturligt att jämföra två motpoler inom detta område. Önskvärt, skulle självfallet vara om bankerna hade verkat i samma land. Sverige och Schweiz är två länder som har högt välstånd i form av skola, vård och omsorg. Likheter och skillnader beskrivs utförligt i empiridelen, där en PEST-analys genomförts för att belysa detta. Bankerna har valts primärt för att de är stora och har beprövade affärsmodeller, det vill säga att de har varit verksamma väldigt länge (ca 1800-talet). För att nämna några variabler som ger bankerna liknande förutsättningar så kan makroekonomiska variabler såsom inflationsutvecklingen och arbetslöshet analyseras och dessa är näst intill identiska. Detta ger en bra jämförbarhet inom den givna tidsperioden. Det finns även en del skillnader som också tas i beaktning genom PEST-analysen nedan.

För att redogöra för om banker med skilda ägarstrukturen uppvisar lönsamhetsskillnader och vad dessa beror av så används regressionsmodeller. Valet föll på de tre svenska storbankerna - Handelsbanken, SEB och Swedbank samt tre stycken schweiziska partnerskapsbanker Pictet Group, Lombard Odier och Mirabaud. Hur och varför urvalet valdes och undersöks presenteras enskilt i (3.3).

1.3 Problemformulering

Utifrån det som presenterats ovan finns det stora skillnader i ägarstrukturen mellan schweiziska partnerskapsbanker och svenska affärsbanker. Denna studie avser att svara på om lönsamhetskillnader går att urskilja mellan tre svenska och publikt ägda aktiebolagsbanker, med ett spritt ägarskap och tre schweiziska privatägda banker, med ett koncentrerat ägarskap. Sammantaget leder detta fram till följande frågeställning:

Vilka faktorer påverkar lönsamheten hos banker med skilda ägarstrukturer?

1.4 Syfte

Syftet är att explorativt undersöka om dessa banker med dess skilda ägarstrukturer uppvisar lönsamhetsskillnader och vad dessa beror av. För att kunna göra en analys av vad som påverkar lönsamheten så har regressionsmodeller konstruerats där dessa ämnar undersöka vilka variabler, både interna och externa som påverkar lönsamheten hos bankerna. Avsikten är således att ge beslutsfattare och allmänheten en inblick i alternativa reformer och lösningar och dess utfall på bankernas lönsamhet.

2. Referensram

Kapitlet inleds med en presentation av bankernas olika ägarstrukturer, följt av en beskrivning av begreppet lönsamhet. Därefter presenteras tidigare forskning som analyserat sambandet mellan lönsamhet, interna- och externa variabler samt ägarstruktur. Följt av en redogörelse av studiens teori - agentteorin & hur denna ämnas användas för att analysera resultaten. I den sista delen i kapitlet presenteras studiens analysmodell som ger läsaren en visuell bild av hur studien har genomförts.

2.1 Svenska affärsbankers ägarstruktur

Den svenska modellen, där bankerna är publika aktiebolag med miljontals aktier som handlas på stockholmsbörsen av den som har det kapital som motsvarar aktiens värde vid ett givet ögonblick. Detta innebär att bankerna är beroende av vad bankens alla ägare vill. Det finns självfallet en klausul som innebär att den eller de som går i koalition med varandra och som uppnår majoritet bestämmer hur banken ska bedrivas. Det är emellertid väldigt svårt att erhålla majoritetsposten i denna typ av bank. Det beror på att den är så enormt stor vilket innebär att det krävs enorma mängder kapital för att köpa till sig en stor del av bankens aktier. På grund av denna problematik, blir ägandet, men också viljan inom bankägandet väldigt spridd. De svenska bankerna varken framhåller eller anser att det finns en problematik med deras spridda ägarskap på deras hemsidor eller årsredovisningar. Däremot finns det studier på området om spritt ägande, där möjligheten ges att lyfta fram och lyssna in olika perspektiv för att kunna utvärdera vilken väg som är bäst lämpad att ta framåt (Bian och Deng, 2017).

2.2 Schweiziska partnerskapsbankers ägarstruktur

De schweiziska partnerskapsbankerna poängterar och motiverar valet att vara få ägare genom deras respektive hemsidor och årsredovisningar. Det argumenteras framförallt för att få ägare ger bankerna möjlighet att vara agila, det vill säga att kunna ta snabba beslut. Beslut som inom den svenska bankverksamheten hade behövts tas på bolagsstämman, kan tas direkt av ägarna som agerar både styrelse och ägare i ett. Bankerna menar att detta ger dem en stark konkurrensfördel för att besvara marknadens och kundernas förväntningar. En annan fördel som lyfts fram av dem är att de är oberoende av kortsiktiga placerare, bankernas skriver att då deras ägarstruktur är så pass centrerad, finns inget yttre tryck från dessa kortsiktiga placerare vilket tenderar finnas hos publika banker. Detta ger bankerna möjlighet att vara långsiktiga i sitt sätt att bedriva banken, då de slipper stressen över att ständigt prestera bättre kvartalsvis. Den tredje, och det kanske mest väsentliga enligt bankerna själva är riskavertansen som uppstår vid centrerat ägande. Detta belyser alla de

schweiziska banker som undersöks i studien. De beskriver explicit att de arbetar med stor försiktighet och endast gör genomtänkta affärer. De menar att det är det enda hållbara sättet att bedriva en bank på lång sikt (Lombard Odier, 2020; Mirabaud Grup, 2020; Pictet Group, 2020). Riskavertansen vid centrerat ägande har diskuterats i tidigare studier, bland annat så diskuterar Ratti (1980) detta och uppvisar genom sin studie att banker med centrerat ägande har mer att förlora vid fallissemang vilket förklarar bankernas inställning till risk.

2.3 Lönsamhet

Stabilitet hos bankerna i samhället är inte endast viktigt, utan nödvändigt. Från ett samhällsekonomiskt perspektiv så krävs en fördelningsmekanism, där överskott från de aktörer som inte är i behov av pengar vid en given ögonblicksbild finansierar de underskott andra individer och företag är i behov av just då. För att detta kugghjul inte skall stanna upp, krävs lönsamhet i de aktörer som fyller denna funktion, inte sällan är dessa just banker. Branschen mäter lönsamhet på olika sätt, det tenderar emellertid finnas vissa accepterade metoder. Dessa mer eller mindre traditionsenliga sätt kommer vi använda vid analysen av bankernas lönsamhet.

Räntabilitet på totalt kapital, RoA är det första. Detta mått används genomgående vid tidigare forskningen på området för att analysera bankers lönsamhet. Ett annat mått, som ofta nämns i kombination med RoA eller helt fristående är RoE. Det vill säga, räntabilitet på eget kapital. Dessa mått beskriver en kvot mellan två oberoende tal, där täljaren alltid är innevarande års vinst. Det första RoA mäter företagets förmåga att *avkasta* eller *förränta* det kapital som bolaget förfogar över, här inkluderas alltså hela kapitalstrukturen oavsett finansieringskälla. Det är alltså, resultatet som sätts i relation till är både skulder samt det egna kapital som banken besitter. Det andra, mäter precis som det första bankens förmåga att *avkasta* eller *förränta* det kapital som man själv tillskjutit alternativt ackumulerat från tidigare års vinster. Här sätts alltså vinsten i förhållande till det egna kapitalet (Trujillo-Ponce, 2013; Lin & Zhang, 2009). Den instinktiva känslan, att räntabiliteten oavsett mått, skall vara så hög som möjligt utifrån ett samhällsperspektiv då lönsamheten på lång sikt ofta ses synonymt med att banken är stabil är därmed korrekt. Vi kommer därför att jämföra just dessa mått mellan bankerna för att bedöma hur denna stabilitet och därmed lönsamhet skiljer sig.

2.4 Tidigare forskning om interna faktorer som påverkar lönsamheten

Tidigare forskning som undersökt om ägarstrukturen påverkar en banks lönsamhet har uppvisat blandade resultat. Dietrich och Wanzenried (2009) undersökte vad som påverkade lönsamheten för

affärsbanker i Schweiz under perioden 1999 till 2006. Till lönsamhetsmått använde författarna räntabilitet på genomsnittligt kapital (RoAE) och räntabilitet på genomsnittligt totalt kapital (RoAA). För att undersöka vilka interna variabler som påverkar lönsamheten hos bankerna använde författarna tolv olika faktorer för att se vilka som uppvisar statistiskt signifikanta samband med de två lönsamhetsmåtten. Interna variabler som soliditet, kostnadseffektivitet samt bankägande undersöktes bland annat för att få fram om dessa variabler påverkar lönsamheten hos en bank. Dietrich och Wanzenried (2009) fann att privata banker är mer lönsamma än banker som är ägda av staten. Vidare fann författarna att soliditet och kostnadseffektivitet (K/I-tal) påverkar variationen i lönsamhet hos banker. Soliditet har en positiv signifikant effekt på RoA, men en negativt effekt på RoE. K/I-tal påvisade en negativ statistisk signifikant påverkan på både RoA och RoE.

Ozili och Uadiale (2017) undersökte vilka effekter ägarkoncentrationen har på en banks lönsamhet i Nigeria. De använde en funktion av kostnadseffektivitet, soliditet makroekonomisk tillväxttakt samt kärnprimärkapitalrelationen. Det sistnämnda nyckeltalet är ett bankspecifikt mått som definieras som aktiekapital + icke utdelade vinster efter avdrag för goodwill och uppskjuten skattefordran / riskvägda tillgångar (Svenska Bankföreningen, 2020). Dessa nyckeltal används sedan för att undersöka vad som påverkar en banks lönsamhet. Lönsamhet för banker förklarades bland annat som räntabilitet på eget kapital och räntabilitet på totalt kapital i studien. Till regressionsmodellen lades även ägarstrukturen till för att undersöka vilken påverkan den har på lönsamhetsmåtten. De fann att banker med ett högt koncentrerad ägarskap genererade en högre räntabilitet på totalt kapital (RoA) och ett bättre operativt resultat. Studien fann något förvånade att de banker som hade ett spritt ägarskap påvisade högre räntabilitet på eget kapital (RoE), det vill säga att dessa banker skapade en högre avkastning på det aktieägarnas insatta kapital. RoE. Vid en granskning av varför dessa banker hade högre RoE framgick det att dessa hade en högre skuldsättningsgrad vilket allt annat lika ger högre RoE. Se hävstångsformeln för härledning (bilaga 2). Studien examinerade även relationen mellan den oberoende variabeln K/I-talet och den beroende RoA och fann ett positivt samband, detta samband gjordes på de banker med en spridd ägarstruktur.

Bian och Deng (2017) undersökte hur effekten av ägarspridning påverkar en banks resultat i Kina. I undersökningen användes tre olika variabler för att förklara en banks resultat, räntabilitet på eget kapital, räntabilitet på totalt kapital samt relationen mellan kreditförluster och totala lån. Bian och Deng (2017) använde fem oberoende variabler, varav en var bankernas olika ägarkoncentrationer.

Resultaten för studien påvisade att banker med spritt ägande hade en bättre räntabiliteten på eget kapital och räntabiliteten på det totala kapitalet. De fann även att högre soliditet leder till ett lägre värde på räntabilitet på eget kapitalet. En variabel som direkt påverkar RoE är precis som i föregående fall skuldsättningsgraden, därav så tenderar banker med hög soliditet att erhålla lägre värden på RoE trots att bankerna kan uppfattas som stabilare.

Till skillnad från både Uzili och Uadiale (2017) och Bian och Deng (2017) fann Zouari och Taktak (2014) inget samband mellan ägarkoncentration och lönsamhet. Forskarna undersökte relationen mellan ägarstruktur och lönsamhet i Islamiska banker. De använde interna variabler som banken storlek, ålder, soliditet samt skuldsättningsgrad och externa variabler som BNP-tillväxt och inflation som oberoende variabler till analysen. Den beroende variabeln lönsamhet, mättes som RoE och RoA likt de nämnda studierna ovan. Deras resultat från regressionsanalyserna visade att ägarkoncentrationen inte påverkar lönsamheten för banken som de tidigare två nämnda studierna påvisade.

Resultaten från de ovan nämnda undersökningarna visar blandade resultat över vad som påverkar bankers lönsamhet och inte. Den interna faktorn ägarstruktur påverkar lönsamheten enligt både Uzili och Uadiale (2017) och Bian och Deng (2017), men inte av Zouari och Taktak (2014). Enligt Uzilia och Uadiale (2017) ger ett koncentrerat ägarskap en högre lönsamhet mätt i RoA, men ett spritt ägarskap gav en högre lönsamhet mätt i RoE. Bian och Dengs (2017) studie påvisade att lönsamheten mätt i både RoA och RoE blir högre med ett spritt ägarskap. Soliditet påverkar både RoA och RoE positivt i Demitrich och Wanzenried (2009) undersökning, medan resultaten från Bian och Deng (2017) visade att en högre soliditeten påverkar RoE negativt. K/I-talet påverkar lönsamheten för en bank negativ enligt Demitrich och Wanzenried (2009), men positivt för RoA för banker med spritt ägande enligt Ozili och Uadiale (2017).

2.5 Tidigare forskning om externa faktorer som påverkar lönsamheten

Externa faktorer som Dietrich och Wanzenried (2009) använde i sin undersökning var bland annat tillväxt i BNP (bruttonationalprodukt) och den årliga inflationens påverkan på lönsamhet. Den externa faktorn BNP-tillväxt visade sig ha en positiv statistisk signifikant effekt på både lönsamhetsmåttet RoAA och RoAE. Sambandet mellan lönsamhet och BNP-tillväxt som Dietrich och Wanzenried (2009) fann i sin undersökning, kunde däremot Ozili och Uadiale (2017) inte påvisa. Författarna använde den externa faktorn BNP-tillväxt i sin undersökning där ägarkoncentrationens påverkan på lönsamheten undersöktes i banker i Nigeria. Författarna kunde inte påvisa statistisk signifikanta samband med varken RoA eller RoE i deras undersökning. Petria

et al., (2015) påvisade i sin studie att den externa variabeln BNP-tillväxt per capita visar positivt statistisk signifikans med båda lönsamhetsmåtten RoAA och RoAE likt vad Dietrich och Wanzenried (2009) undersökning visade.

Zampara et al., (2017) undersökte vilka makroekonomiska och branschspecifika faktorer som påverkar en banks lönsamhet i grekiska banker mellan åren 2001–2014. De använde externa faktorer som BNP-tillväxt per capita och arbetslöshet vid sin studie. Deras resultat visade att både arbetslösheten och BNP-tillväxten per capita var statistiskt signifikanta, arbetslöshet påverkar lönsamheten negativt och BNP-tillväxt per capita påverkade lönsamheten positivt.

Resultaten från ovan nämnda studier visar att BNP-tillväxt eller BNP-tillväxt per capita påverkar lönsamheten mätt i RoA och RoE positivt (Dietrich och Wanzenried, 2009; Petria et al, 2015; Zampara et al, 2017). Zampara et al., (2017) påvisade även i sin undersökning att landets arbetslöshet påverkar bankers lönsamhet negativt.

De tidigare studierna ger motstridiga resultat vilket gör det svårt att dra någon slutsats. Det kan finnas en hel del andra variabler som måste tas i beaktning för att kunna säga något om ägarstrukturen. Det kan vara så att ägarstrukturen inte har någon större betydelse på vissa geografiska områden på grund av kultur, samhälle, legala eller makroekonomiska skillnader. Samtidigt så kan det vara påverka mycket på andra. Dessa genomförda studier utgör inte en grund för hur banker påverkas av ägarstrukturen i välfärdsländer i väst och bör därför undersökas närmare.

2.6 Agentteorin

Agentteorin växte fram under 70- och 80-talet och har blivit av stor betydelse inom bolagsstyrning, både praktiskt och teoretiskt (Lan & Heracleous, 2010). Teorin behandlar relationen mellan agenter och principaler, problem som kan uppstå i relationen och eventuella lösningar på problemen. Teorin definieras med utgångspunkt i det kontrakterade förhållandet mellan en agent och principal. Principalen (ägarna) väljer ut en agent (ledning) som ska ta tillvara på principalens intressen. Problem uppstår när principalens och agentens intressen och mål inte går åt samma håll. Om agentens beslut tas för egenintresse så faller idén med att parterna skall arbeta mot gemensamma mål. Det är denna problematik som kan uppkomma vid den reglering som finns hos de svenska storbankerna. Enligt teorin leder principalen och agentens olika målsättningar till problem där principalen målsättningar kan bli en sekundär prioritering. Ett vanligt förekommande problem i organisationer är att försöka motivera agenten att arbeta på ett sätt som maximerar aktieägarvärdet

och därmed gynnar principalen. När agenten inte agerar i aktieägarnas intressen uppstår agentkostnader i olika former (Jensen & Meckling, 1976). Denna studie kommer använda agentteorin som analysverktyg för att se hur ägarstrukturen påverkar lönsamheten hos bankerna.

Sett till de schweiziska bankerna så är principal-agent förhållandet annorlunda, ägarna och ledningen är hos partnerskapsbankerna en och samma enhet. Den ovan beskrivna problematiken med incitament försvinner därför enligt teorin. En annan del, som möjliggörs för de schweiziska bankerna är att de kan fokusera på att vara långsiktiga i sitt sätt att bedriva banken. Detta då de inte behöver ta hänsyn till externa aktieägare som köper aktier och baserar deras köp och säljordrar på kvartalsrapporter. Önskvärt är att bygga en strategi och framtidsplaner på ett par års sikt, då det är väldigt svårt att exempelvis genomföra stora omorganisationer eller kostnadseffektiviseringar på kort tid. Detta kan straffa de svenska bankägarna, skapa instabilitet och därmed skada aktiekursen.

Agentkostnader beskriver Jensen och Meckling (1976) som tre olika sorter kostnader. Det är kostnader för övervakning av agenten och dennes beslut, kontraktskostnader för att hålla kvar agenten samt kostnader som uppstår när principalen försöker kontrollera agentens beteende. För att motivera alternativt begränsa att agenten arbetar för sin egen vinning så är det vanligt att principalen inrättar olika policys, budget mål och driftsregler. Detta synes användas hos de svenska bankerna, då cheferna har budgetar som skall uppnås och bonussystem som skall motivera dessa att arbeta för bankens bästa (Handelsbanken, 2020; Swedbank, 2020; SEB, 2020)

Agentkostnader kan minimeras om åtgärderna görs på rätt sätt, det finns tre olika sätt som är allmänt accepterade för att bekämpa dessa kostnader. En väl fungerande marknad som tyglar agentens handlingar, aktieinnehav samt att det i styrelsen sitter oberoende ledamöter. Detta beskriver samtliga banker i deras årsredovisningar (Mirabaud, 2020; Pictet, Lombard, 2020; Handelsbanken, 2020; Swedbank, 2020; SEB, 2020). Har agenten ett större aktieinnehav ökar incitamenten att verka i aktieägarnas intressen (då deras aktier påverkas av bankens resultat). Detta är en väsentlig skillnad bankerna emellan, de svenska bankernas ledning har ofta någon typ av innehav i banken för att ge marknaden en försäkran om att dessa tror på affärsidén. Det blir ännu tydligare hos de schweiziska bankerna då de äger hela banken. Arbetsmarknaden som helhet påverkar ledningen och de anställda för att företag bör vara måna om sitt anseende, missbrukas detta så förlorar bolagen kunder och därmed intäkter på sikt. Oberoende klausulen påstås också påverka agentkostnaderna och vart fokuseringen ligger hos styrelsen. Om styrelseledamöterna är oberoende tenderar detta att göra så att dessa utvalda ledamöter inte går samman för att gynna dem

själva utan fokuserar på aktieägarnas intressen, det vill säga, att maximera avkastningen på det insatta kapitalet. (Dalton et al., 2007).

2.7 Analysmodell

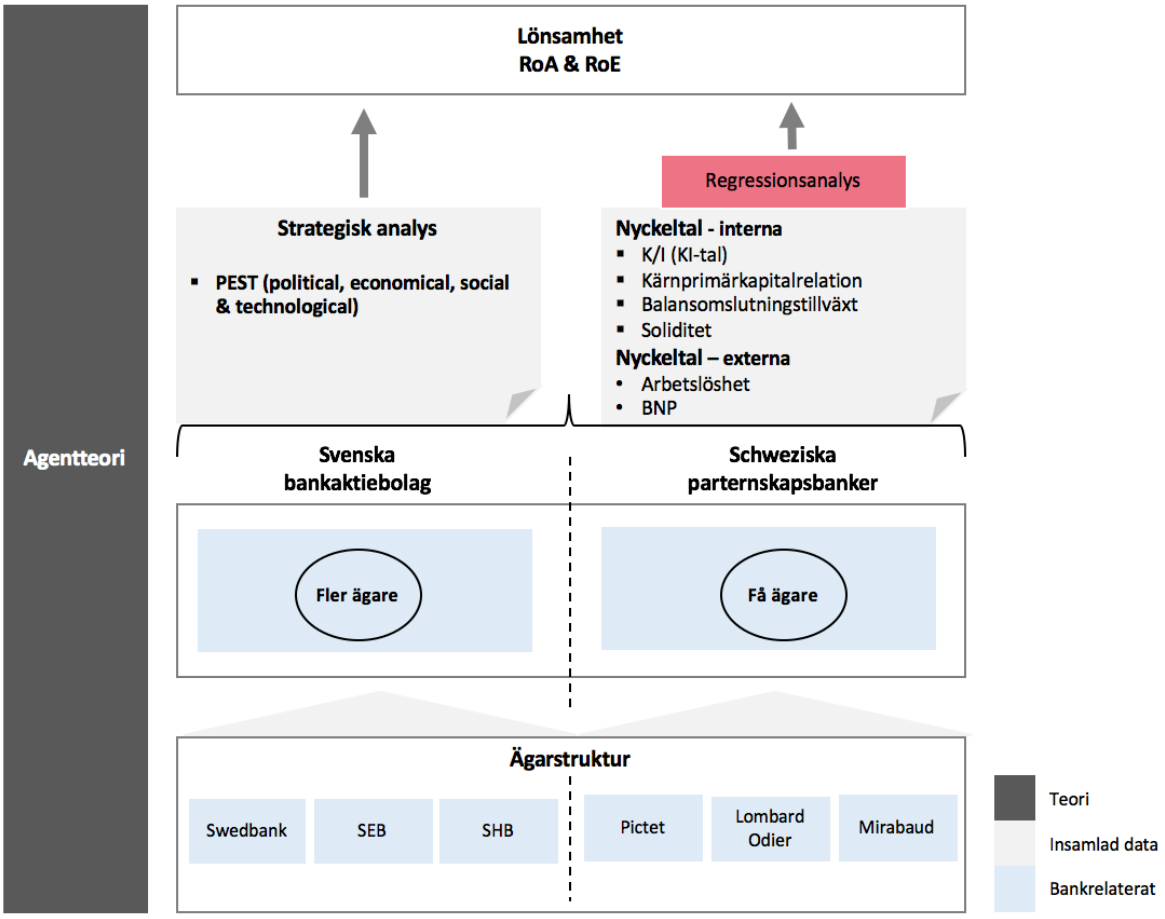

Figur 1: Analysmodell

Vår analysmodell har sin grund i de utvalda bankerna som läsaren hittar nederst i modellen. De utvalda bankerna har precis som beskrivits ovan olika ägarstrukturer, där de svenska har ett väldigt spritt ägande och de schweiziska har ett extremt centrerat ägande. Den insamlade empirin är den tredje delen i modellen. Där en strategisk analys har genomförts i form av en PEST-analys för att belysa skillnader och likheter och för att identifiera vilka externa variabler som kan tänkas ingå i regressionsanalysen. Genom PEST-analysen och en genomgång av vad tidigare studier har använt för variabler så har de två externa variablerna arbetslöshet och BNP valts ut. De interna utvalda variablerna är konventionella då dessa har valts på grund av vad tidigare studier använt sig av. Dessa variabler har sedan använts vid konstruktionen av regressionsmodeller som vill förklara hur eller om dessa påverkar lönsamhetsmåtten RoE och RoA som ni finner längst upp i figuren. Vänster om grundmodellen, så har vi den teori studien har valt att använda för att analysera de resultat vi

kommit fram till, vilken är agentteorin. Teorin används för att undersöka om antagandena om att banker med en högre ägarkoncentration skapar högre lönsamhet och är mer kostnadseffektiva än vad banker med ett spritt ägande och med ett agent-principal förhållande är.

3. Metod

Det tillvägagångssätt som studien baserats på för att jämföra bankernas lönsamhet utgår från en komparativ jämförelsestudie med en kvantitativ ansats. Metodkapitlet kommer således innehålla en beskrivning hur datainhämtningen gjorts, vilket tidsintervall data avser, hur urvalet har hanterats och slutligen hur den inhämtade data behandlats. Denna beskrivning görs för att ge läsaren en förståelse för de antaganden och grunder studien bygger på, vilket ger läsaren möjlighet att kritiskt granska och därmed se studiens eventuella begränsningar. För att underlätta detta objektiva och kritiska tankesätt, så presenteras en avslutande del som behandlar studiens reliabilitet och validitet samt ett avlutande stycke med metodkritik.

3.1 Metodval

Studien har tillämpat en komparativ forskningsdesign med en kvantitativa metod, då studiens syfte är att explorativt undersöka om dessa banker med dess skilda ägarstrukturer uppvisar lönsamhetsskillnader och vad dessa beror av. Eventuella skillnader ämnas förklaras med hjälp av regressionsanalys där ett antal förklarande variabler valts ut tros påverka lönsamheten.

För att kunna besvara studiens frågeställning har kvantitativ metod tillämpats. Detta då beräkning av nyckeltal har skett efter att bankernas årsredovisningar har studerats och en PEST-analys för både Schweiz och Sverige har genomförts. Nyckeltalen ligger till grund för studiens regressionsmodeller, analys och slutsats. Enkelt beskrivet menar Bryman och Bell (2017) att en kvantitativ metod tillämpas när fokus ligger på siffror istället för ord, vilket vår studie gör.

En komparativ forskningsdesign har tillämpats då studien jämför schweiziska partnerskapsbanker med svenska affärsbanker. Bryman och Bell (2017) beskriver att en komparativ forskningsdesign identifierar skillnader och likheter samt ger en jämförelselogik som kan användas på flera olika situationer. Designen är lämplig vid jämförelse av två eller fler organisationer, vilket beskriver studiens tillvägagångssätt och gör denna design tillämpligt att använda. För att denna studie ska kunna uppnå sitt syfte har en explorativ deduktiv ansats tillämpats. En explorativ undersökning syftar till att ta reda på orsakssamband vilket görs med hjälp av studiens konstruerade regressionsmodeller för att nå så mycket kunskap som möjligt inom ett bestämt område. Utgångspunkten ligger i tidigare forskning och teorier vilket har styrt studiens datainsamlingsprocess (Bryman & Bell, 2017). Till författarnas kännedom finns det ingen tidigare forskning mellan schweiziska partnerskapsbanker och svenska affärsbanker. Dessa är två motpoler när det kommer till ägarstrukturen. Att undersöka och jämföra dessa banker med varandra ämnar

ge en klarare bild av vad som påverkar en banks lönsamhet vilket är i allmänhet användbart för bankerna själva, investerare, beslutsfattare och i synnerhet samhället som stort. Det finns emellertid en viss begränsning, där tidsperioden är kortare än önskvärt mer om det i studiens urval (3.2). Detta medför att studien förblir explorativ och därmed banar väg för framtida studier där längre tidsperioder kan tillämpas.

3.2 Litteratursökning

Det första steget för inhämtning av litteratur och tidigare forskning var en genomgång av böcker på biblioteket och sökningar via olika databaser som publicerat vetenskapliga artiklar på området alternativt närliggande områden. Detta gjordes för att få en uppfattning om vilken forskning som redan finns och om och i sådana fall vart det fanns ett gap i forskningen. Efter en del undersökning så fann vi att det inte fanns någon studie som har tittat på de utvalda bankerna och det saknades en undersökning som beskrev dessa ytterligheter och som ställde de mot varandra.

Vid sökning efter tidigare forskning så har primärt Google Scholar använts, men även DiVa, Skövde Högskolas egen databas och Emerald. Där har vi använt sökord såsom: Swiss banks, Swiss banks profitability, Swiss banks ownership, Ownership leads to, Swedish banks, Swedish banks Swiss Banks, Centered Ownership, Scattered Ownership, Partnership banks, Private banks etc. All datainsamling som gjorts presenteras i empiridelen och har tagits från respektive banks årsredovisningar som har publicerat dessa på deras hemsidor. För att inget nyckeltal skall bli snedvridet så har alla nyckeltal kontrollräknats. Då det fanns en tendens att de inte helt och hållet definierade nyckeltalen likadant.

3.3 Studiens urval av tidsperiod och banker

I studien kommer sex bankers lönsamhet att undersökas och jämföras med varandra under tidsperioden 2014–2018. Valet av tidsperiod beror på att de schweiziska bankerna före 2014 inte har behövt publicera sina årsredovisningar för allmänheten, vilket gör att det inte tidigare har varit möjligt att undersöka deras finansiella tillstånd. Studien sträcker sig till 2018, då det är de senaste publicerade årsredovisningarna som vi kan få tag på. Detta påverkar studiens trovärdighet, vi tror emellertid att studien kan ge läsaren en inblick i hur bankernas olika legala enheter och omgivning påverkar dess stabilitet. Det skall dock understrykas att för att kunna befästa våra resultat som sanna så bör framtida studier omfatta en längre tidsperiod. Det finns alltså en osäkerhet i form av att den undersökta tidsperioden inte omfattar en hel konjunkturcykel. (Andersson et al., 2007)

I Schweiz finns nio partnerskapsbanker (Association of Swiss Private banks, 2017). I denna studie har tre kriterier valts ut baserat på tidigare forskning. De tre kriterierna är följande: i) privat bank; ii) ägarna har ett begränsat ansvar; och iii) årsredovisningen publiceras för allmänheten. Årsredovisningarna hittas i regel på respektive banks hemsida, under "Investerare" (eller "Investor relations" på engelska). Efter en genomgång av samtliga schweiziska partnerskapsbanker så har urvalet begränsats till tre banker som uppfyller ovan nämnda kriterier. Dessa är Lombard Odier, Mirabaud Group samt Pictet Group.

Partnerskaps-banker	**Publicerar sin årsredovisning på deras hemsida**	**Begränsat ansvar**	**Privat bank**
Bordier			
E.Gutzwiller & Cie			X
Gonet Banquires	X	X	
Landolt & Cie SA		X	X
Lombard Odier	X	X	X
Mirabaud	X	X	X
Pictet	X	X	X
Rahn + Bodmer	Kan skickas per post		X
Reichmuth & CO			X

Tabell 1: Urval av schweiziska partnerskapsbanker

För de svenska bankerna har kriteriet varit att de ska vara publika bankaktiebolag. Då det enbart fanns tre schweiziska partnerskapsbanker som uppfyllde kraven för att kunna användas i studien, blev det naturligt att jämföra dessa med de tre stora bankaktiebolag vi har i Sverige idag. Dessa är Handelsbanken, Swedbank och SEB. Nordea faller bort då deras huvudkontor flyttats till Finland och lever därmed under finska lagar. (Svenska Bankföreningen, 2020b).

3.4 Datainsamling

Nedan följer en genomgång vilken metod som används för datainsamlingen och en beskrivning av hur den strategiska- och nyckeltalsanalysen har genomförts.

3.4.1 Strategisk Analys

En utvärdering av ett företags makroekonomiska förutsättningar är lämpligt att genomföra för att få en förståelse för varför ett bolags lönsamhet ser ut som det gör. I värderingssammanhang, ses

den strategiska analysen som den grund en företagsanalys byggs på. Den strategiska analysens syfte är att identifiera de externa faktorer som påverkar företagets vinst och därmed lönsamhet. Genom analysen sker en kartläggning av de förutsättningar som banken har på grund av de bestämmelser som råder i det givna landet; däribland är regleringar, välstånd, arbetslöshet, inflation, BNP-tillväxt faktorer som kartläggs. Fortsättningen av analysen brukar bestå av en så kallad branschanalys, där analysen består av en genomgång av branschens aktörer och karaktäriseringar. Finns det exempelvis inträdesbarriärer, regleringar eller andra faktorer som påverkar lönsamheten för branschen som stort. Nästa del av analysen är en konkurrensanalys. Denna del består av en genomgång av konkurrenterna på marknaden, vilka är de och hur arbetar de (Nilsson et al., 2002). I och med att denna rapport inte tar avstamp i en värdering, så kommer den strategiska analysen endast användas som ett redskap för att analysera de utvalda bankernas marknadsförutsättningar. Detta görs för att ge läsaren en förståelse för bankernas identitet och varför bankernas lönsamhet ser ut som den gör. Den strategiska analysen kommer att baseras på en PEST-analys som är ett allmänt accepterat verktyg som kan användas vid bransch- och omvärldsanalys (Andrews & David, 1987).

3.4.2 PEST-analys - Political, Economic, Social & Technological

De externa delarna av ett bolags omgivning är av väsentlighet i den mån att de kan påverka bolagets förmåga att generera intäkter. Det finns ett antal omvärldsanalysmodeller som tagits fram genom åren. En modell som har fått ett utpräglat genomslag är PEST-analysen. Där de olika delarna står för politik (engelska political), ekonomisk (engelska economical), sociala (engelska social) och teknologi (engelska technological). PEST-analysen är ett kraftfullt verktyg vid objektiv granskning om marknadsförhållandena. Det används regel för att värdera ett bolags omvärld och dess strategiska risk. PEST-analysen kommer därför att användas då denna identifierar de makroekonomiska förhållanden som bolaget verkar i och hur bolaget kan dra nytta av dess omgivning (Sammut-Bonnici & Galea, 2015). Studien har genomfört en PEST-analys för att illustrera de skillnader och likheter som de olika bankerna kan uppleva med tanke på dess geografiska position, politiska styre, socioekonomiska och teknologiska förutsättningar. Utifrån PEST-analysen och en litteraturgenomgång av tidigare forskning, har arbetslöshet och BNP-tillväxt per capita valts ut som externa variabler till regressionsanalyserna, vilka presenteras i empiriavsnittet. De delar som valts bort i PEST-analysen är svårmotiverade att ta med, då tidigare forskning inte använt dessa. För hela PEST-analysen, se bilaga 3.

3.4.3 Nyckeltalsanalys

För att kunna undersöka om en banks finansiella status är lönsam och stabil, kan en nyckeltalsanalys tillämpas. Det handlar om att sammanfatta den omfattande informationen som finns i ett bolags bokslut. Genom en nyckeltalsanalys av ett bolag går det att få en tydligare bild av bolagets finansiella status i områden som lönsamhet, marginaler, motståndskraft vid förlustår, skuldsituation och betalningsförmåga. I nyckeltalskategorin är lönsamhetstalen de viktigaste, då ingen organisation överlever på lång sikt om den inte har en lönsam verksamhet. Lönsamhetsmåtten beräknas oftast genom att verksamhetens resultat ställs i förhållande till dess kapital, antingen det tillskjutna kapitalet alternativt det totala kapitalet som bolaget besitter (Lundén & Ohlsson, 2001).

Tidigare studier har använt sig av räntabilitet på eget kapital och räntabilitet på totalt kapital som mått på lönsamhet. Petria et al., (2015) och Dietrich & Wanzeried (2009) använde sig av genomsnittligt eget kapital (RoAE) och genomsnittligt totalt kapital (RoAA) vid beräkning av räntabiliteten. Medan Trujillo-Ponce (2013) och Alper och Anbar (2011) använde räntabilitet på eget kapital (RoE) det vill säga endast innevarande år i nämnaren. Även räntabilitet på totalt kapital (RoA) gjordes på samma sätt. Om en beräkning av de genomsnittliga värdena använts så hade studien gått miste om ett år. Detta hade varit förödande för studien då det redan finns en begränsning på åtkomsten av årsredovisningar, där 2014 är det första året studien kan analysera.

3.5 Tidigare forskning som använt studiens förklaringsvariabler

För att kunna ta reda på om det går att urskilja lönsamhetskillnader mellan banker med olika ägarstruktur, har även ett par interna variabler använts. I tidigare studier varierar urvalet och antalet interna faktorer som undersökts. Detta för att ta reda på vad som påverkar en banks lönsamhet positivt, negativt eller inte alls. Två förklaringsvariabler som valts ut till denna rapport är kostnadseffektivitet och soliditet. Dessa nyckeltal har använts av bland annat Petria et al., (2015), Dietrich och Wanzeried (2009) samt Trujillo-Ponce (2013). Andra variabler såsom kärnprimärkapitalrelation likt Ozili och Uadiale (2017) samt balansomslutningstillväxt likt tidigare forskning som Chronopoulos et al, (2013) och Short (1979) har också använts som interna variabler förklaringsvariabler. Tydligare förklaring av nyckeltalen och en beskrivning hur dessa räknats fram finns att läsa i bilaga 2.

3.6 Val av analysmetod

Det finns ett flertal olika tillvägagångssätt att tillgå för att analysera bolag och hur dess lönsamhet uppkommit, beroende av val av metod så är några sätt lämpligare än andra. I och med att vi gjort en kvantitativ studie så ämnar sig regressionsmodeller väl för att analysera data, det finns många exempel på tidigare forskning som gjort på detta sätt vid försök att identifiera de faktorer som påverkar lönsamheten hos bankerna, för att nämna några - Petria et al., 2015, Dietrich & Wanzeried, 2009, Ozili & Uadiale 2017 och Bian & Deng, 2017. Studien ämnar därav också konstruera egna regressionsmodeller för att kunna se hur ett par konventionella förklaringsvariabler påverkar de två lönsamhetsnyckeltalen RoA och RoE. Två regressionsmodeller med respektive lönsamhetsmått som beroende variabel utförs för respektive ägarstruktur - det vill säga, två modelleras för de svenska bankerna och två för de schweiziska bankerna.

3.7 Multipel linjär regressionsanalys

Multipel linjär regressionsanalys kommer tillämpas då studiens syfte är att explorativt undersöka om banker med skilda ägarstrukturer uppvisar lönsamhetsskillnader och vad dessa beror av (Løvås, 2006). Genom att använda regressionsanalys kan studien få fram vilka oberoende variabler som uppvisar statistiskt signifikanta samband med de två lönsamhetsmåtten för att se om skillnader föreligger mellan de svenska och schweiziska bankerna. Det visar även hur bra våra anpassade regressionsmodeller förklarar variationen i lönsamheten (Y-variabeln) genom determinationskoefficienten. Resultatet av regressionsanalysen visar om de oberoende variabler är statistisk signifikanta utifrån vilken signifikansnivå som valts ut (Løvås, 2006). Det ger denna studie möjligheten att kunna identifiera vilka oberoende variabler som påverkar variationen i lönsamhet hos svenska affärsbanker samt hos schweiziska partnerskapsbanker. Studien utgår ifrån (Løvås, 2006) formel:

$$Y_i = \alpha + \beta_1 x_{1i} + \beta_2 x_{2i} + \beta_3 x_{3i} + e_i$$

Ovanstående formler beskriver sambandet mellan den beroende variabeln Y och ett antal förklarande variabler x_i samt en felterm (residual) εi, där residualerna utgörs av varje observations avvikelse från den uppskattade regressionslinjen. Riktningskoefficienten ßi förklarar hur mycket lönsamheten påverkas när den oberoende variabeln ökar med en enhet.

Denna studie kommer använda sex olika oberoende variabler för att undersöka vilka som visar statistiskt signifikanta samband och påverkar variationen i Y-variabeln. Soliditet har valts ut för att

undersöka om kapitalstrukturen hos bankerna har en inverkan på de utvalda lönsamhetsmåtten. K/I-talet används för att se hur bankernas kostnadseffektivitet inverkar på de utvalda lönsamhetsmåtten. Balansomslutningstillväxten har valts ut för att se hur bankens lönsamhet påverkas av ökningar i skulder, tillgångar och eget kapital. Kärnprimärkapitalrelationen har valts ut då detta mått specificeras som avgörande för att banken ska klara eventuella försämringar i konjunkturen av Basel förordningarna och därmed förbli stabila över tid. Arbetslösheten visar om och hur mycket detta viktiga makroekonomiska mått påverkar bankernas lönsamhet. I kombination med ovanstående anledningar så har variablerna valts ut efter vad tidigare forskning använt sig av för att öka studiens trovärdighet. Den beroende variabeln kommer vara lönsamhet och kommer uttryckas som antingen *RoA* - räntabilitet på totalt kapital eller *RoE* - räntabilitet på eget kapital i studien. Formlerna i studien kommer se ut enligt följande:

$$ROA = \alpha + Soliditet\ x_1 + K/Ix_2 + Tillväxt\ x_3 + Kärnprimärkapitalrelation\ x_4 + Arbetslöshet\ x_5 + BNP - tillväxt\ x_6$$

$$ROE = \alpha + Soliditet\ x_1 + K/Ix_2 + Tillväxt\ x_3 + Kärnprimärkapitalrelation\ x_4 + Arbetslöshet\ x_5 + BNP - tillväxt\ x_6$$

Utfallet av regressionsanalyserna kommer visa om de oberoende variablerna visar statistiskt signifikanta samband med variationen i lönsamhet. Det kommer även visa om variablerna påverkar lönsamheten positivt, negativt eller ingenting alls. Resultatet kommer därefter att först analyseras enskilt, därefter tillsammans med agentteorin samt utifrån vad tidigare forskning har kommit fram till.

3.7.1 Antaganden vid linjär regression

Vid en linjär regression finns ett antal antaganden som behöver vara uppfyllda för att modellen ska anses vara bra och inte leda till felaktigheter vid analys (Løvås, 2006). Antagandena för denna studie följer vad Løvås (2006) skriver och är enligt följande:

> *i) Y-variabelns och x-variabelns samband ska vara linjärt, eller i alla fall approximativt linjärt.*

Det ska finnas ett rätlinjigt samband mellan y-variabeln och de olika x-variablerna. I denna studie innebär det att lönsamheten (antingen RoE eller RoA), som betecknas Y, kan vara beroende av ett antal olika förklaringsvariabler. Med multipel linjär regression hittas det bästa linjära samband mellan den beroende variabeln och de olika förklaringsvariablerna (Løvås, 2006). Modellerna i studien är uppställda i föregående avsnitt (3.6).

ii) Residualerna är normalfördelade, oberoende av varandra och har konstant varians

För att undersöka om residualerna är normalfördelade, oberoende av varandra och ha konstant varians, används en så kallad "residual plot" som kan tas fram via programmet Minitab. En "residual plot" visar fyra olika grafer, en normalfördelningslinje, som visar om de uppmätta residualerna följer en inritad linje och det kan antas att residualerna är normalfördelade. En graf där är ett histogram åskådliggör de uppmätta residualerna, där det grafiskt synliggörs om en normalfördelningskurva kan observeras. Då det i denna studie är relativt få observationer, kan det påverka histogrammets utformning som inte alltid följer en normalfördelningskurva trots att residualerna är normalfördelade. Att residualerna är ungefär normalfördelade räcker för att detta antagande ska vara uppfyllt (Løvås, 2006). De andra två graferna visar om residualerna har konstant varians ("versus fits") och är oberoende ("versus order"). Konstant varians förekommer om punkterna längs linjen har ett mönster som är slumpmässigt, att det uppvisar så kallad homoskedasticitet (Thrane, 2019). Att residualerna är oberoende visas i grafen "versus order", där inget mönster ska uppvisas för att antagandet om att värdena är oberoende av varandra ska vara uppfyllt (Løvås, 2006).

iii) Det ska inte förekomma multikollinearitet mellan de oberoende variablerna

I en regressionsmodell ska det inte finnas alltför starka samband mellan de oberoende variablerna. Finns det en för hög korrelation mellan de oberoende variablerna, går det inte att lita på att effekten på y-värdet kommer från den ytterligare tillagda oberoende variabeln. Det betyder således att effekterna som de oberoende variablerna inte kan särskiljas, det blir svårt, ibland omöjligt att bedöma vilken oberoende variabel som har vilken påverkan på den beroende variabeln y.

För att bedöma om multikollinearitet förekommer i datamaterialet så studeras VIF-värdena (Variance Inflation Factor), dessa visar hur mycket de oberoende variablerna korrelerar med varandra. Ett vedertaget mått i forskningen säger att värdet på VIF inte bör överstiga 10, då ett värde över 10 indikerar på att ett för starkt samband existerar mellan oberoende variabler (Andersson et al., 2007). Av denna anledning så är ett så lågt VIF-värde som möjligt önskvärt (Thrane, 2019).

3.7.2 Durbin Watson test

Durbin Watson är ett test som kan tillämpas vid regressioner för att ta reda på om någon autokorrelation förekommer mellan residualerna. Testet används för att se om residualer över tid

är oberoende med varandra. Variabeln *d* kan anta ett värde mellan 0 och 4 och beräknas enligt formeln:

$$d = \frac{\sum (e_t - e_{t-1})^2}{\sum e_t^2}$$

Då programmet Minitab har en funktion med uträkning av denna variabel, kommer den att användas. Det gör att regressionernas residualerna testat direkt via Minitab för autokorrelation genom att en uträkning sker och värdet på variabeln *d* presenteras. Värdet kommer därefter jämföras med Andersson et al., (2007) tumregel, som används vid d som testvariabel och för hypotesen att residualerna inte är autokorrelerade:

d nära 2: inte signifikant, ingen autokorrelation föreligger

d < 1: signifikant: en positiv autokorrelation föreligger

d > 3: signifikant: en negativ autokorrelation föreligger

Blir det uträknade Durbin Watson värdet runt två, alternativt inte lägre än ett eller större än tre, antas det inte förekomma någon autokorrelation mellan residualerna.

3.7.3 Signifikans

För att veta om den beroende variabeln har ett statistiskt signifikant samband med olika oberoende variabler, ska regressionskoefficienten ß, vara skild från noll. Om ß = 0 kan det inte påvisas något samband mellan variablerna. För att testa om ett samband finns, kan en nollhypotes tillämpas. Det innebär att det p-värde som räknas ut till varje regressionskoefficient, ska ha ett lågt värde för att nollhypotesen (ß =0) ska kunna förkastas. Vilken signifikansnivå som väljs ut, påverkar vad gränsen för p-värdet blir. En ofta använd signifikansnivå är 0,05, men även 0,10 och 0,001 är väl använda i litteraturen (Bian och Deng, 2017; Petria et al., 2015, m.fl.), vilket innebär att om p-värdet understiger den valda signifikansnivån, förkastas nollhypotesen och det påvisas att ett samband mellan variationen i Y-variabeln och den oberoende variabeln finns (Løvås, 2006).

I studien kommer signifikansnivåerna 0,05 och 0,1 att användas för att avgöra om ett samband mellan lönsamhet och de oberoende variablerna existerar. Detta för att påvisa om de oberoende variablerna är statistisk signifikanta och påverkar variationen i den beroende variabeln RoA eller RoE. Blir utfallen för p-värden < 0,05 eller 0,1 är det 5% respektive 10% risk att sambandet som visas beror på slumpen.

3.7.4 Determinationskoefficienten

Determinationskoefficienten $R^{2,}$, förklarar hur stor del av den beroende variabelns (Y) variation som förklaras av den anpassade regressionsmodellen. R^2 anges i procent och anger hur väl den anpassade regressionsmodellen förklarar variationen hos den beroende variabeln. När en variabel läggs till i en regressionsmodell, kommer R^2 att öka oavsett om den nya variabeln har ett samband eller inte med den beroende variabeln y. Det behöver således inte heller betyda att y-värdets variation blir bättre förklarad. Då kan det justerade värde för R^2 användas. Det visar precis som R^2 hur väl den anpassade regressionsmodellen förklarar variationen hos den beroende variabeln, men det finns emellertid en distinkt skillnad. Justerat R^2 korrigeringar värdet för det antalet oberoende variabler som finns inlagda i modellen och detta i relation till antalet observationer (Løvås, 2006).

I denna studie är den beroende variabeln (Y) ett lönsamhetsmått, antingen uttryck i RoA eller RoE. Vilket värde justerat R^2 kommer få av regressionsmodellerna kommer visa vilken förklaringsgrad modellerna har för variationen i RoA eller RoE. Ett högt justerat R^2 betyder att modellens oberoende variabler förklarar variationen i lönsamheten bra. Ett lågt värde tyder på att det finns andra oberoende variabler som kan förklara variationen i lönsamhet på ett bättre sätt, än vad de befintliga gör.

3.8 Hypoteser - Agentteorin

Studiens hypoteser baseras på den valda teorin, varför teorin valdes har motiverats i (2.7) Inom agentteorin så finns ett antagandet om att principalen och agenten har olika intressen i ett företag och därav inte arbetar för aktieägarnas intressen. Den första hypotesen har sin grund i att partnerskapsbankerna bör vara lönsammare för att de har möjlighet att vara mer långsiktiga samt att de är mer riskaverta vilket medför längre kreditförluster på lång sikt. Den andra hypotesen grundar sig i att ägarna och styrelsen är en enhet vilket medför att dessa är mer måna om kostnadsfrågan. Potentiellt så bör det finnas en tendens att ägarna är mer noggranna med bland annat investeringar. I bakgrundskapitlet har vi valt att citera Adam Smith som beskriver problematiken med att ledning innehar något ägande i det bolaget de leder. Mot denna bakgrund så ställs hypoteserna:

Hypotes 1

Schweiziska partnerskapsbanker är lönsammare (RoE & RoA) än svenska storbanker

Hypotes 2

Schweiziska partnerskapsbanker är mer kostnadseffektiva än svenska storbanker på grund av dess ägarstruktur

3.9 Reliabilitet

En studie önskar vara så tillförlitlig som möjligt, därav så är en hög reliabilitet av absolut nödvändighet. Reliabilitet betyder att en liknande genomförd studie skulle erhålla liknande eller i bästa fall samma resultat, detta för att bekräfta att studien genomfört på korrekt, objektivt och genomtänkt sätt. Detta tenderar att innebära att studien är trovärdig (Eliasson, 2013). En studie som görs med liknande förutsättningar kan påvisa tillfälliga eller slumpmässiga förutsättningar eller om måttet är stabilt eller inte (Bryman & Bell, 2017).

Då studien använt sig av bankernas årsredovisningar stärks reliabiliteten då en årsredovisning är utformad efter ett omfattande regelverk, siffrorna är konstanta och det observerade materialet förändras inte över tid. Däremot så kan det självfallet förändras om andra tidsperioder ämnas undersökas en den utvalda. Den data som inhämtats från årsredovisningarna ger studien rättvis bild av bankens finansiella ställning av de nyckeltal som räknats ut. Det stärker reliabiliteten gällande studiens tillvägagångssätt. För att ytterligare stärka reliabiliteten, har studien redovisat hur genomförandet av dokumentstudien har gått till.

3.10 Validitet

Om en studie har hög validitet innebär det att den är giltig och relevant. Det innebär att det som efterfrågas mäts och det som mäts ska anses vara relevant för studien (Jacobsen, 2002). Det är även viktigt att vid insamlandet av data säkerhetsställa så långt det är möjligt att den är riktigt, alltså giltig (Eliasson, 2013).

För att öka validiteten i studien så har två allmänt accepterade nyckeltal valts för att undersöka bankernas lönsamhet. För underbygga validiteten hos resultaten i de konstruerade regressionsmodellerna så har de utvalda förklaringsvariablerna baserats på de variabler som tidigare forskning med fin renommé har använt sig av (Trujillo-Ponce, 2013; Alper och Anbar, 2011). Nyckeltalen som beräknats och använts har visats vara väsentliga i tidigare studier (Petria et al., 2015; Dietrich & Wanzenried, 2009), litteratur och årsredovisningar för bankers lönsamhet.

3.11 Metodkritik

Valet av metod grundades på en objektiv granskning av studiens syfte och problemformulering. Generellt sätt så lämpar sig kvantitativ metod när något ska beskrivas med siffror och kan generaliseras utifrån en mindre grupp (Eliasson, 2013) därav valdes denna. I den bästa av världar så skulle en önskvärd tidsperiod vara 15–20 år för att höja tillförlitligheten. De begränsningar som denna studie har är av förklarliga själ ofrånkomliga då de schweiziska bankernas första offentliga årsredovisning publicerades 2014. Alternativt att fler banker hade ingått i studien. Detta är inte heller möjligt, då samtliga schweiziska partnerskapsbanker med begränsat ansvar tagits med. För att kunna belysa om lönsamhetsskillnader mellan banker med olika ägarstruktur finns, har en uppdelning skett av schweiziska och svenska banker vid regressionsanalyserna. Det har medfört att endast 15 observationer per regressionsanalys har använts. Detta kan således ge studien svårigheter att med säkerhet beskriva en riktig bild av verkligheten, det kan alltså vara svårt att använda resultatet av studien för att generalisera. Önskvärt är ett större stickprov. Då detta tenderar göra så att sannolikheten att det är ett representativ urval ökar (Bryman & Bell, 2017), men då studien har ett explorativt syfte, ger detta ändå en hänvisning till om det är ett ämne för framtida forskning att undersöka.

4. Empiri

Kapitlet inleds med en presentation av de utvalda bankerna som studien baseras på, följt av den strategiska analysen, vilket består av en PEST-analys. Därefter presenteras de nyckeltal som kommer att användas i studien i form av en nyckeltalsanalys. Dessa nyckeltal har sedan använts i de konstruerade regressionsmodellerna.

4.1 Banker

Svenska Handelsbanken AB

Handelsbanken är en av Sveriges största banker och tillhör kategorin affärsbank, vilka regleras av aktiebolagslagen samt lagen och bank om finansieringsrörelse (SFS 1987:618; SFS 2004:297). Handelsbanken grundades år 1871 och är idag det äldsta bolaget på Stockholmsbörsen (Handelsbankens Historia, 2012). Vid bolagsstämman får Handelsbankens aktieägare framföra sina åsikter genom att välja ut bankens styrelse. Det är styrelsen som ansvarar för Handelsbankens organisation genom att utfärda policys och instruktioner som implementeras i banken. De beslutar bland annat om Handelsbankens riskstrategi, strategiska mål samt om styrningen internt (Handelsbanken, 2020). VD:n leder den löpande verksamheten för Handelsbanken och utses av den sittande styrelsen som utfärdar instruktioner som denne behöver följa i sitt arbete (Handelsbanken, 2019).

Swedbank

Swedbank har sitt ursprung ur sparbanksrörelsen och skapades genom en fusion mellan Sparbanken Sverige och Föreningsbanken 1997. Föreningssparbanken skapades och under 2006 bytte banken till namnet Swedbank (Swedbank, 2020a). Bolagsstyrning definieras i Swedbank som relationen mellan aktieägare, medarbetare, bankledning, övriga bolag i koncernen samt andra intressenter (Swedbank, 2020b). VD:n, eller koncernchefen, ansvarar i överensstämmelse med externa regelverk samt de interna ramar styrelsen formulerat, för den löpande förvaltningen av banken. VD:n styr arbetet i koncernledningen samt tar beslut efter överläggning med koncernledningens ledamöter (Swedbank, 2020c). Swedbanks styrelse utser VD:n och ansvarar även för att fastställa bankens finansiella strategi och mål, att lagar och regler efterföljs samt att effektiva system för kontroll och uppföljning av verksamheten finns. Styrelsen ska även se till att förvalta Swedbankens angelägenheter i både aktieägarnas och bankens intressen (Swedbank, 2020d).

SEB

SEB startade sin verksamhet 1856 och är en nordisk finansiell koncern med sitt huvudkontor i Stockholm (SEB, 2012). Då banken är ett bankaktiebolag får bankens aktieägare utöva sitt inflytande på bolagsstämman där de bland annat får utse SEB:s styrelse och revisor. Styrelsens uppgifter är bland annat att besluta om bankens strategier, mål samt ramar för verksamheten. Det är styrelsen som utser en lämplig VD för att förvalta och driva banken på operativ nivå. Styrelsen fastställer även instruktioner, policys och incitamentsprogram för VD:ns arbete och vilken roll denne ska ha och vilka mål VD:n mäts på. VD:n ansvarar för den dagliga verksamheten efter de direktiv som styrelsen satt upp. VD:n har även det övergripande ansvaret för SEB:s riskhantering i enlighet med instruktioner och policys från styrelsen. VD:n samråder med den ledningen vid större beslut för att bäst kunna ta tillvara på SEB:s intressen (SEB årsredovisning, 2018).

Pictet Group

Pictet har funnits i Schweiz sedan 1805 och är en partnerskapsbank som finns etablerat i 28 finansiella center runt om i världen. Partnerskapet består av sju ägare som ansvarar för hela koncernens verksamhet, ägarstrukturen har varierat mellan 6-10 ägare något under årens lopp. Sedan bankens uppstart har det endast varit 43 partners med en genomsnittlig anställningstid på 21 år. Det visar på hur kunskap, värderingar och erfarenheter förmedlas vidare från generation till generation mellan ägarna. Nu är Pictet-familjen inne på den åttonde generationen som partnerskapsägare, vilket banken beskriver som ett sätt att säkerställa att bankens struktur förblir engagerad och därmed bevarar koncernens goda ekonomiska styrka och soliditet. De sju partnerna sammanträder tre gånger i veckan för att gemensamt ta beslut allt från organisatorisk till operativ nivå. En så kallad “Senior Partner” håller i agendan på sammankomster och beskrivs något försiktigt som ledare trots att alla partners har lika stor beslutande rätt (Pictet Group, 2020).

Lombard Odier

Startades år 1796 och är en av de äldsta schweiziska bankerna. Banken är ett familjeföretag och har precis som de andra bankerna genomgått ett antal kriser, närmare bestämt 40 stycken och har därmed beprövade affärsmodeller. Bankens ägare har av förklarliga själ förändrats genom åren. Däremot så har banken stått fast vid och inte tummat på ägarstrukturens centrering. Banken har sedan sin start haft mellan 8–10 ägare, tanken med detta sätt att bedriva banken har varit och är fortsatt att ägarna tar en större roll i form av att agera styrelse samt ägare och därmed har ett tydligt incitament att arbeta för bankens bästa. Banken beskriver sin långsiktiga syn på deras kunder och

dess affärer som en naturlig del då de slipper påverkas av externa parter där det bland annat syftas till externa aktieägare som ständigt kräver kortsiktiga förbättringar i delårsrapporter (Lombard Odier, 2020).

Mirabaud Group

Mirabaud är en partnerskapsbank i Schweiz sedan 1819. Partnerna är till antalet fyra och de är både ägare och styrelseledamöter och är därmed personligt investerade i strategin. Detta menar Mirabaud medför att koncernens och kundernas tillgångar förvaltas med samma stor omsorg och låg risktolerans. Förutom fyra ledande partners, har banken tre begränsade partners som är investerare dessa innehar ledningsroller i banken samt är involverade i koncernens utveckling (Mirabaud årsredovisning, 2018). En av bankens värderingar är att vara självständig, vilket ger sig uttryck i att de är både partners och ägare för banken, vilket innebär att de kan göra fria val som är helt anpassade efter kunden (Mirabaud, 2020).

4.2 Strategisk Analys (PEST) - Utvalda externa faktorer

Här presenteras de utvalda externa faktorerna som ingår i de konstruerade regressionsmodellerna & varför dessa valts ut. Hela PEST-analysen presenteras separat i bilaga 3.

Economical - Bankerna verkar i olika geografiska områden och har därmed olika ekonomiska förutsättningar, för att få en förståelse för hur bankernas omgivning ser ut så kan ett antal makroekonomiska jämförelsetal undersökas, det första är BNP - *bruttonationalprodukt per capita*, vilket är ett av de viktigaste samhällsekonomiska måtten i en ekonomi. Det mäter värdet av alla produkter och tjänster som produceras i ett land (SCB, 2019).

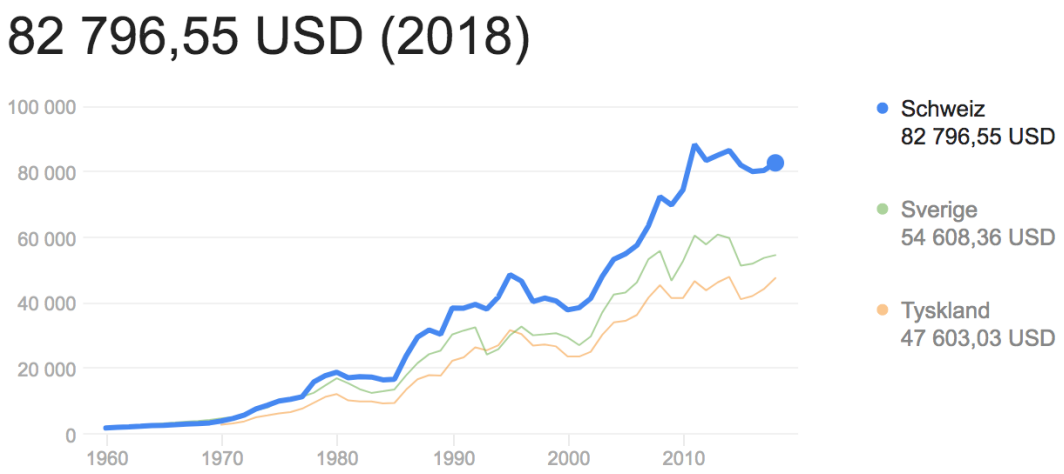

Graf 1 - BNP per capita. (World bank, 2020.)

Bankernas lönsamhet är beroende av vilken tillväxt landet som stort har. Det kan observeras att Schweiz har en högre BNP per capita än Sverige. Detta bör innebära att den genomsnittliga lönsamheten bland bankerna i Schweiz, allt annat lika, bör vara högre än de svenska bankernas genomsnittliga lönsamhet enligt Levine (1998), som undersökte hur BNP-tillväxten i länder generellt påverkar bankers lönsamhet.

Ett annat mått som påverkar bankernas möjlighet att göra affärer med sin omgivning är arbetslösheten.

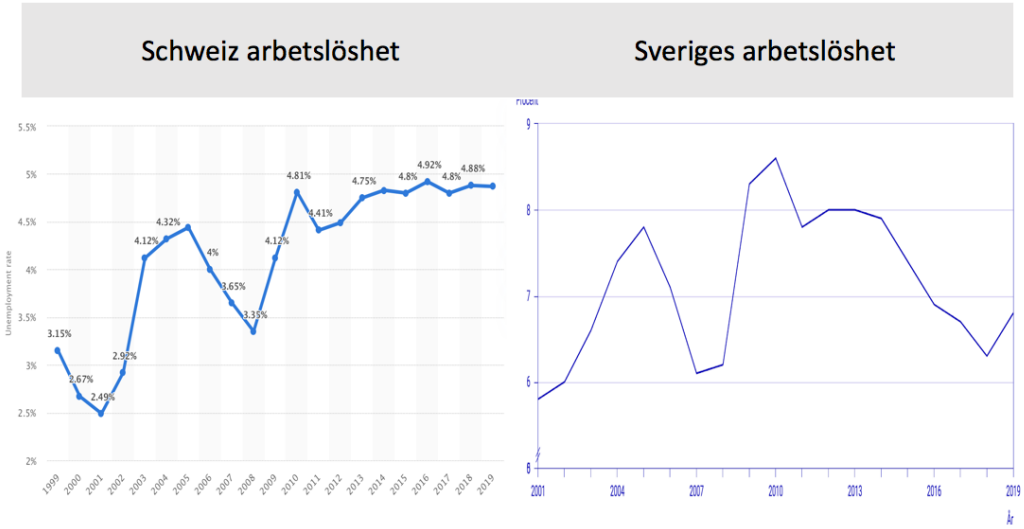

Graf 2: Arbetslöshet i Schweiz och Sverige under 2000-talet (Statista, 2020; SCB, 2020)

Arbetslösheten påverkar bankernas lönsamhet i den mån att det begränsar antalet kunder som banken vill och kan göra affärer med. Det minskar även existerande kunders möjlighet att betala tillbaka lån och spara nya pengar på banken. Om arbetslösheten stiger, alternativt ligger på en hög nivå, begränsar det tillförseln av kapital in till banken (Zampara et al., 2017).

4.3 Sammanfattning av empirin från PEST-analysen

Då studien har få observationer kan inte regressionerna innehålla ett för stort antal oberoende variabler, det har medfört att endast ett par externa variabler har valts ut. Genom en PEST-analys och en litteraturgenomgång av tidigare forskning har arbetslöshet och BNP-tillväxt då dessa två variabler är vedertagna mått som anses påverka lönsamhet på banker från tidigare forskning. PEST-analysens andra delar, har lagts in som i bifogat material under bilaga 3 och som beskriver mer utförligt hela omvärldsanalysen. Eftersom vi valt att endast ta med BNP-tillväxten och arbetslösheten presenteras endast dessa i empiridelen ovan. De variablerna som valts bort blir svårmotiverade att ta med då tidigare forskning har valt bort dessa. I litteraturen är BNP-tillväxt

ofta använd, se Ozili och Uadiale (2017), Petria et al., (2015) med flera och arbetslöshet är använt som makroekonomisk variabel av bland annat Zampara et al., (2017) samt Jureviciene och Doftartaite (2013).

4.4 Nyckeltalsanalys - Beroende variabler

4.4.1 Lönsamhetsmått - Räntabilitet på eget kapital

Räntabilitet på eget kapital	2014	2015	2016	2017	2018
Handelsbanken	11,97%	12,74%	11,91%	11,37%	12,20%
Swedbank	14,03%	12,76%	15,07%	14,92 %	15,39%
SEB	14,28%	11,61%	7,53%	11,47%	15,55%
Pictet Group	18,67%	17,34%	16,32%	20,10%	20,23%
Lombard Odier	12,25%	13,12%	11,91%	14,05%	23,07%
Mirabaud Group	14,91%	15,29%	16,87%	20,91%	30,55%

Tabell 4: Sammanställning av bankernas räntabilitet på eget kapital

Räntabilitet på eget kapital är i genomsnitt högre hos de schweiziska bankerna över den givna femårsperioden. Lombard Odier har en lägre RoE under åren 2014, 2016 och 2017 än två av de svenska bankerna, men både Pictet Group och Mirabaud Group har en högre räntabilitet på eget kapital än vad de svenska bankerna har under den givna tidsperioden.

4.4.2 Lönsamhetsmått - Räntabilitet på totalt kapital

Räntabilitet på totalt kapital	2014	2015	2016	2017	2018
Handelsbanken	0,54%	0,65%	0,62%	0,58%	0,58%
Swedbank	0,78%	0,74%	0,91%	0,90%	0,94%
SEB	0,73%	0,66%	0,41%	0,63%	0,90%
Pictet Group	1,09%	1,09%	1,09%	1,54%	1,55%
Lombard Odier	0,68%	0,88%	0,76%	0,87%	1,55%
Mirabaud Group	0,74%	0,65%	0,73%	0,97%	1,46%

Tabell 5: Sammanställning av bankernas räntabilitet på totalt kapital

Pictet Group har den högsta RoA under den givna femårsperioden och Swedbank har det högsta RoA av de svenska bankerna. I genomsnitt ligger de schweiziska bankernas räntabilitet på totalt kapital högre än vad den gör för de svenska bankerna.

4.5 Nyckeltal - Interna variabler

4.5.1 K/I-tal

K/I-tal	2014	2015	2016	2017	2018
Handelsbanken	45,22%	45,30%	45,23%	45,54%	47,73%
Swedbank	44,78%	43,41%	39,48%	38,90%	38,07%
SEB	49,88%	48,81%	50,43%	48,15%	47,83%
Pictet Group	70,71%	71,43%	72,29%	67,60%	69,06%
Lombard Odier	81,32%	84,41%	82,92%	81,78%	80,97%
Mirabaud Group	83,43%	86,06%	84,56%	80,97%	77,08%

Tabell 6: Sammanställning av bankernas K/I-tal

K/I-talet visar tydligt att de svenska bankerna har en överlägsen bättre kostnadseffektivitet än vad de schweiziska bankerna har under den givna femårsperioden.

4.5.2 Kärnprimärkapitalrelation

Kärnprimär kapitalrelation	2014	2015	2016	2017	2018
Handelsbanken	20,40%	21,20%	25,10%	22,70%	16,80%
Swedbank	21,40%	24,10%	25,00%	24,60%	16,30%
SEB	16,30%	18,80%	18,80%	19,40%	17,60%
Pictet Group	21,30%	22,10%	20,40%	20,20%	21,10%
Lombard Odier	22,60%	25,70%	29,30%	26,50%	29,90%
Mirabaud Group	21,00%	21,10%	20,20%	20,70%	20,40%

Tabell 7: Sammanställning kärnprimärkapitalrelation

Lombard Odier visar på den högsta kärnprimärkapitalrelationen under den givna femårsperioden. Nyckeltalet fluktuerar för de sex bankerna från år till år, men överlag har alla ett högt värde på sin kärnprimärkapitalrelation.

4.5.3 Soliditet

Soliditet	2014	2015	2016	2017	2018
Handelsbanken	4,50%	5,09%	5,19%	5,12%	4,78%
Swedbank	5,54%	5,74%	6,02%	6,04%	6,13%
SEB	5,10%	5,72%	5,38%	5,52%	5,80%
Pictet Group	6,34%	6,31%	6,71%	7,64%	7,66%
Lombard Odier	5,29%	6,73%	6,38%	6,16%	6,72%
Mirabaud Group	4,93%	4,24%	4,33%	4,62%	4,77%

Tabell 8: Sammanställning av bankernas soliditet

Soliditeten ligger på en relativ jämn nivå för bankerna, den fluktuerar för alla från år till år. Högst soliditet har Pictet Group under den givna femårsperioden.

4.5.4 Balansomslutningstillväxt

Balansomslutnings-tillväxt	2014	2015	2016	2017	2018
Handelsbanken	11,78%	-11,60%	4,01%	5,04%	7,09%
Swedbank	14,00%	1,30%	0,25%	2,60%	1,50%
SEB	5,90%	-5,80%	4,80%	-2,40%	0,43%
Pictet Group	0,125%	5,90%	-7,00%	-3,40%	3,10%
Lombard Odier	5.36%	-13,90%	0,79%	2,89%	3,85%
Mirabaud Group	-0,58%	-5,00%	3,40%	-3,20%	2,50%

Tabell 9: Sammanställning av bankernas balansomslutningstillväxt

Då inte partnerskapsbankerna har redovisat sina finansiella resultat före 2014, kunde inte balansomslutningstillväxten beräknas på samma sätt för 2014. Det beräknades istället som ett genomsnitt av åren 2015–2018 för respektive bank, detta för att få ett så representativt värde som möjligt.

Tabellen visar att balansomslutningstillväxten fluktuerar väldigt över den givna femårsperioden, den är både positiv och negativ om vartannat för alla banker.

4.6 Nyckeltal - Externa variabler

4.6.1 BNP-tillväxt

BNP-tillväxt per capita	2014	2015	2016	2017	2018
Sverige	-1,70%	-14,00%	1,12%	3,40%	1,60%
Schweiz	1,75%	-0,52%	-2,30%	0,34%	2,90%

Tabell 2: Sammanställning av Sveriges och Schweiz årliga BNP-tillväxt per capita

BNP-tillväxten per capita ligger på en relativt jämn nivå över åren, förutom under 2015 då BNP per capita sjunker för Sverige, detta beror av den migrationsvåg som Sverige tog emot.

4.6.2 Årlig arbetslöshet (%)

Arbetslöshet (årlig %)	2014	2015	2016	2017	2018
Sverige	7,90%	7,40%	6,90%	6,70%	6,30%
Schweiz	4,77%	4,80%	4,92%	4,80%	4,88%

Tabell 3: Sammanställning av Sveriges och Schweiz årliga arbetslöshet

Arbetslösheten ligger på en relativ jämn nivå över den givna femårsperioden. Schweiz har en något lägre genomsnittlig arbetslöshet än vad Sverige har.

4.7 Sammanställning av beroende och oberoende variabler

De beroende variablerna och de oberoende variablerna åskådliggörs av tabellen nedan:

Symbol	Variabler	Beskrivning
Beroende variabler		
RoA	Räntabilitet på totala tillgångar	Årets vinst/Totala tillgångar
RoE	Räntabilitet på eget kapital	Årets vinst/Eget kapital
Oberoende variabler		
Interna faktorer		
Soliditet	Soliditet	Eget kapital/Totala tillgångar
K/I-tal	Kostnadseffektivitet	Kostnad/Intäkt
Kärnprimärkapitalrelation	Kärnprimärkapitalrelation	Kärnprimärkapital/Riskvägt exponeringsbelopp
Tillväxt	Balansomslutningstillväxt	Balansomslutningstillväxt (årlig %)
Externa faktorer		
BNP-tillväxt	BNP-tillväxt	BNP per capita tillväxt (årlig %)
Arbetslöshet	Arbetslöshet	Arbetslöshet (årlig %)

Tabell 10: Definition av variabler

4.8 Regressionsanalyser

För att urskilja om lönsamhetsskillnader föreligger mellan svenska affärsbanker och schweiziska partnerskapsbanker, har två regressionsmodeller tagits fram. Den beroende variabeln lönsamhet är uttryck på två olika sätt, som RoA och RoE. De två modellerna har använts var för sig på både partnerskapsbankerna och på affärsbankerna och är utformade enligt nedan:

$$ROA = \alpha + Soliditet\ x_1 + K/Ix_2 + Tillväxt\ x_3 + Kärnprimärkapitalrelation\ x_4 + Arbetslöshet\ x_5 + BNP - tillväxt\ x_6$$

$$ROE = \alpha + Soliditet\ x_1 + K/Ix_2 + Tillväxt\ x_3 + Kärnprimärkapitalrelation\ x_4 + Arbetslöshet\ x_5 + BNP - tillväxt\ x_6$$

4.9 Deskriptiv statistik

De fyra regressionsmodellerna uppfyller alla antagandena om att residualerna ska vara normalfördelade, ha konstant varians och vara oberoende (Bilaga 2). Att ingen autokorrelation och multikollinearitet förekommer i modellerna framkommer nedan av Durbin-Watson värden och av en sammanställning av modellernas VIF-värden.

4.9.1 Schweiziska partnerskapsbanker

Beroende variabel	ROA	ROE
Oberoende variabler		
K/I-tal	-0,0416*	-0,975**
	(0,0206)	(0,343)
Soliditet	-0,043	-5,24**
	(0,110)	(1,83)
Tillväxt	-0,0165	-0,409*
	(0,0117)	(0,196)
Kärnprimärkapitalrelation	0,0259	0,773
	(0,0297)	(0,495)
Arbetslöshet	2,505**	46,9**
	(0,854)	(14,3)
BNP-tillväxt	0,1112**	1,994**
	(0,0287)	(0,480)
Intercept	-0,0819*	-1,202
	(0,0441)	(0,737)
R^2	86,03%	81,65%
R^2 (adj)	75,54%	67,89%
Durbin-Watson	2,39	2,54

*p < 0,1 **p < 0,05 (standardfel)

Tabell 11: Resultat från regressionsmodell på de schweiziska bankerna

Oberoende variabler	VIF-värde
K/I-tal	8,74
Soliditet	8,16
Tillväxt	1,95
Kärnprimärkapitalrelation	5,03
Arbetslöshet	1,28
BNP-tillväxt	1,95

Tabell 12: Sammanställning av VIF-värden

Sammanställningen av VIF-värdena gäller för både regressionsmodellen för RoA som RoE. De båda modellerna har samma uppsättning av oberoende variabler, vilket gör att utfallet för VIF-värdena blir samma för modellerna.

<u>RoA</u>

En ökning av en enhet i den oberoende variabeln K/I-tal kommer att i genomsnitt minska RoA med 0,0416 då denna oberoende variabel är statistisk signifikant ($p < 0,10$). Soliditet, tillväxt samt kärnprimärkapitalrelationen är inte statistiskt signifikanta - det tenderar finnas en stor osäkerhet som dessa oberoende variabler har en påverkan på den beroende variabeln. Nästa variabel, som är statistiskt signifikant, är arbetslösheten. Denna oberoende variabel tenderar öka RoA i genomsnitt med 2,505 per en ökad enhet ($p < 0,05$). BNP-tillväxt är statistisk signifikant och när denna variabel ökar med en, ökar RoA i genomsnitt med 0,0012 ($p < 0,05$). Interceptet, det vill säga alpha värdet

(α) är i vårt fall inte intressant utifrån analyssynpunkt. Då denna endast förklarar var linjen skär y-axeln.

Vår regressionsmodell förklarar 86,03 % av variationen i den beroende variabeln RoA. R^2(adj) vilket är en variant av R^2 där man tar hänsyn till antalet oberoende variabler samt justerar för antalet frihetsgrader. Detta mått är i regel det mest väsentliga då R^2 tenderar att öka till följd av att en ytterligare förklaringsvariabel läggs till i modellen. R^2(adj) är för de schweiziska partnerskapsbankerna 75,52 %.

Durbin-Watson ligger på ett värde på 2,39 för RoA, vilket tyder på att ingen autokorrelation föreligger enligt Andersson et al., (2007) tumregel.

<u>RoE</u>

Regressionsmodellen för räntabilitet på eget kapital för de schweiziska partnerskapsbankerna påvisar en statistisk signifikans med fem av de oberoende variablerna. K/I-talet visar en negativ statistisk signifikans, RoE kommer i genomsnitt att minska med - 0,975 ($p < 0,05$) när K/I-talet ökar med en enhet. Soliditet påvisar likt K/I-talet en negativ statistisk signifikans, ökar soliditet med en enhet kommer RoE i genomsnitt minska med -5,24 ($p < 0,05$). Även tillväxt har en negativ statistik signifikant effekt på RoE med -0,409 ($p <0,1$) när tillväxt ökar med en enhet. En positiv statistisk signifikans påvisar arbetslöshet och BNP-tillväxt, där arbetslösheten har en positiv påverkan med 46,9 ($p < 0,05$) och BNP-tillväxten ($p < 0,05$) på RoE när respektive oberoende variabels enhet ökar med en, när övriga variabler är konstanta.

Vår regressionsmodell förklarar 81,65% av variationen i den beroende variabeln RoA. Det justerade R^2 är i denna modell är 67,89% vilket är lite lägre än det var för modellen till RoA.

Durbin Watson värdet visar att ingen autokorrelation förekommer mellan residualerna.

4.9.2 Svenska affärsbanker

Då ett extremvärde uppvisades vid regressionsmodellerna (SEB 2016 både för RoA och RoE), har denna valts bort i körningen och regressionsmodellerna för de svenska bankerna utgår från 14 observationer istället för 15.

Beroende variabel	ROA	ROE
Oberoende variabler		
K/I-tal	-0,0108	-0,167
	(0,0076)	(0,137)
Soliditet	0,2373**	1,94*
	(0,0562)	(1,00)
Tillväxt	0,00083	0,0084
	(0,0048)	(0,0856)
Kärnprimärkapitalrelation	-0,0109	-0,202
	(0,0078)	(0,129)
Arbetslöshet	0,0452	0,838
	(0,0539)	(0,964)
BNP-tillväxt	0,0035	0,0667
	(0,0051)	(0,0915)
Intercept	-0,0017	0,086
	(0,0078)	(0,127)
R^2	85,83%	64,49%
R2 (adj)	73,69%	34,06%
Durbin Watson	2,22	2,26

*p < 0,1 **p < 0,05 (standardfel)

Tabell 13: Resultat från regressionsmodell på de schweiziska bankerna

Oberoende variabler	VIF-värde
K/I-tal	2,10
Soliditet	1,88
Tillväxt	2,54
Kärnprimärkapitalrelation	1,40
Arbetslöshet	2,65
BNP-tillväxt	2,97

Tabell 14: Sammanställning av VIF-värden

Tabell 14 visar en sammanställning av VIF-värdena för båda regressionsmodellerna för de svenska affärsbankerna, eftersom värdena är låga, finns ingen multikollinearitet mellan variablerna.

RoA

Soliditet har en positiv statistisk signifikant påverkan på RoA, om soliditet ökar med en enhet, kommer RoA öka med 0,2372 ($p < 0,05$). Soliditet är den enda oberoende variabeln som visar sig ha en statistisk signifikant påverkan på RoA.

Den anpassade regressionsmodellen förklarar 85,83% av variationen av den beroende variabeln RoA. Det justerade R^2 där en korrigering för antalet observationer finns, ligger på 73,69%.

Durbin-Watson värdet visar att ingen autokorrelation förekommer mellan residualerna för RoA.

RoE

Soliditet är även i denna regressionsmodell den oberoende variabel som påvisar ett statistisk signifikant påverkan på lönsamhet mätt i RoE. Om soliditeten ökar med en enhet kommer lönsamheten öka med 1,94 ($p < 0,1$)

Vår anpassade regressionsmodell förklara med 64,49% variationen av den beroende variabeln RoE. Det justerade R^2 är 34,06% där korrigering för frihetsgrader är inkluderat.

Durbin Watson värdet visar att ingen autokorrelation förekommer mellan residualerna.

4.10 Sammanfattning av empiriska resultat

Regressionsmodellernas variabler, beroende som oberoende, är utvalda efter vad tidigare forskning använts sig av. Variablerna har samlats in via en nyckeltalsanalys och en strategisk analys som sammanfattats i tabell 10. Resultatet av regressionsmodellerna påvisar att skillnader finns mellan svenska affärsbanker och schweiziska partnerskapsbanker. Modellerna visar en högre förklaringsgrad för de schweiziska partnerskapsbankerna på de båda lönsamhetsmåtten. Modellen för RoA uppvisar en R^2 på 86,03% och justerat R^2 på 75,54% för partnerskapsbanker och R^2 på 85,83% och 73,69% för affärsbanker. För regressionsmodellen för RoE är skillnaden i förklaringsgrad mer markant, partnerskapsbankerna har en R^2 på 81,65% och justerat R^2 på 67,89% och affärsbankerna en R^2 på 64,49% och justerat R^2 på 34,06%.

Modellen för partnerskapsbankerna visar att K/I-tal, arbetslöshet och BNP-tillväxt har en statistisk signifikant påverkan på lönsamhetsmåttet RoA. Regressionsmodellen för RoE visar att de oberoende variablerna K/I-tal, soliditet, arbetslöshet och BNP-tillväxt en statistisk signifikant effekt på RoE. För affärsbankerna har endast soliditeten statistisk signifikant påverkan på lönsamhetsmåtten RoA och RoE.

Vid en jämförelse av nyckeltalen har partnerskapsbankerna en bättre lönsamhet mätt i RoA och RoE än vad de svenska affärsbankerna uppvisar. Däremot är affärsbankerna mycket mer kostnadseffektiva än vad partnerskapsbankerna är.

5. Analys

I analyskapitlet kommer empirin som samlats in och resultatet från regressionsmodellerna först att analyseras. Därefter sker en analys av empirin utifrån agentteorin och tidigare forskning som presenterats i referensramen. Kapitlet avslutas med en sammanfattning av analyserna.

5.1 Analys av regressionsmodeller

Studiens målsättning var att undersöka om svenska affärsbanker och schweiziska partnerskapsbanker uppvisar lönsamhetsskillnader. Detta genom att konstruera regressionsmodeller för att undersöka om de utvalda oberoende variablerna påverkar lönsamhetsmåtten RoA och RoE. Det utfall som de konstruerade regressionsmodellerna fick, gav studien kontraintuitiva svar. Studien baserade sitt urval av de oberoende variablerna utifrån vedertagna mått som används i tidigare forskning, vilket antogs skulle ge resultatet en hög förklaringsgrad, signifikanta förklaringsvariabler samt möjligheten att jämföra denna studie med tidigare genomförda studier. De oberoende variablerna valdes således för att öka trovärdigheten för studiens resultat. Emellertid, så tenderade dessa förklaringsvariabler att inte påvisa statistisk signifikans på flera håll, vilket troligtvis beror på den begränsning som finns bland observationerna. Detta gör att resultaten som givits av de konstruerade regressionsmodellerna skall tolkas med en viss osäkerhet.

5.1.1 Analys av lönsamhetsmåttet *RoA* för svenska och schweiziska banker

Lönsamhetsmåttet RoA - räntabilitet på totalt kapital på de svenska bankerna gav ett justerat R^2 på 73,69 %. Detta innebär, allt annat lika, att vår anpassade regressionsmodell förklarar 73,69 % av variationen i räntabilitet på totalt kapital. Vi väljer att använda justerat R^2 av förklarliga skäl som presenterats i avsnitt 3.7.4 ovan. Trots en hög förklaringsgrad uppvisar flertalet av de oberoende variabler i regressionsmodellen ingen statistisk signifikant påverkan på RoA. En av anledningarna det kan bero på är att antalet observationer är få, eller att det kan finnas andra variabler som förklarar variationen i lönsamheten bättre, trots den höga förklaringsgraden. Det är endast en av de oberoende variablerna som påvisar ett samband med lönsamheten, vilken är den interna variabeln soliditet. Den är positivt statistiskt signifikant på 5 % nivån, vilket innebär att den med 95 % säkerhet påverkar de svenska bankernas räntabilitet på totalt kapital. Det innebär att när bankerna ökar sin soliditet, kommer även deras lönsamhet mätt i RoA att påverkas positivt och öka. Detta kan möjligtvis bero på att det är billigare för bankerna att finansiera sin verksamhet med aktiekapital än inlånat kapital.

De schweiziska bankerna har ett justerat R^2 på 75,54 % vilket precis som tidigare nämnts indikerar att vår konstruerade regressionsmodell förklarar 75,54 % av den totala variationen på RoA vilket synnerligen är positivt för att kunna dra någon slutsats från modellen. Regressionsmodellen för schweiziska bankers RoA ger fler signifikanta oberoende variabler. Den interna förklaringsvariabel som är statistisk signifikant och därmed påverkar RoA är K/I-talet på 90%-nivån. K/I-talet påverkar lönsamheten mätt i RoA negativt, vilket innebär att ju mer kostnadseffektiv banken blir, ju högre lönsamhet kommer banken få. Detta känns naturligt utifrån analyssynpunkt då mindre kostnader ger ett högre resultat, allt annat lika. Externa variabler som uppvisar statistisk signifikanta samband med RoA är arbetslöshet och BNP-tillväxt per capita på 95%-nivån. Båda nyckeltalen visar positiva samband med RoA, vilket innebär att ökar BNP-tillväxten per capita och arbetslösheten för landet ökar bankens lönsamhet mätt i RoA. Att en ökning i arbetslösheten har en positiv inverkan på RoA känns väldigt konstigt och svårförklarat. Att BNP-tillväxten har en positiv inverkan känns naturligt. Både från en subjektiv bedömning om vad som "bör" hända och från tidigare forskning som också påvisar samma resultat. För att få en förbättrad förklaringsgrad som förklarar lönsamheten behövs även här andra förklaringsvariabler som är statistiskt signifikanta.

Vår anpassade regressionsmodell för RoA hos de schweiziska bankerna förklarar variation på en tillfredsställande nivå (75,54 % förklaringsgrad). Utfall som våra regressionsmodeller ger, visar att de två olika bankerna inte har någon gemensam förklaringsvariabel som är statistisk signifikant, vilket gör det svårt att jämföra vad som faktiskt gör att det förekommer lönsamhetskillnader dem emellan.

5.1.2 Analys av lönsamhetsmåttet RoE för svenska och schweiziska banker

Lönsamhetsmåttet RoE - Räntabilitet på eget kapital, på de svenska bankerna gav ett justerat R^2 på 34,06%. Vilket är en väldigt låg förklaringsgrad jämfört med förklaringsgraden för RoA. Detta är givetvis problematiskt då studien ämnar förklara det kausala samband mellan både RoE & RoA med dess oberoende variabler. Soliditet är i fallet med de svenska bankerna den enda förklarande variabeln som uppvisar positiv statistisk signifikans, detta på 90%-nivån. En något naturlig analys av detta är att även i detta fall verkar soliditet vara en oberoende variabel som bör vara given för framtida studier på området och samma analys ges även här. Att en bättre kapitaliserad bank, det vill säga som har en relativt högre del eget kapital har inte lika stora upplåningskostnader vilket ger högre lönsamhet.

När det kommer till de schweiziska bankerna så erhöll de ett justerat R^2 på 67,89 % vilket är mer tillfredsställande ur analyssynpunkt. Där uppvisar soliditeten ett negativt statistisk signifikans på

95%-nivån. Det är intressant, då soliditeten för de svenskarna uppvisar en positiv signifikans. Ökar affärsbankerna sin soliditet påverkar det deras lönsamhet positivt, men för partnerskapsbankerna blir utfallet motsatt. Enligt hävstångsformeln så skall en högre skuldsättningsgrad ge en högre räntabilitet på eget kapital, vilket visas hos de schweiziska bankerna. K/I-tal påvisade en negativ statistisk signifikant påverkan på både RoA och RoE.

Den andra förklarande variabeln som har en negativ signifikans är K/I-talet och även denna på 95%-nivån även detta resultat kan också bekräftas av Dietrich och Wanzenried (2009) undersökning, detta är naturligt då en mer kostnadseffektiv bank ger högre lönsamhet. Den tredje förklarande variabeln som är balansomslutningstillväxten som har en negativt påverkan på RoE. Detta fenomen, känns rent subjektivt kontraintuitivt. Att bankens balansomslutningstillväxt påverkar RoE negativt menar (Velnampy et al., 2012) bero på att bankerna nya kapitaltäckningskrav som påverkar relationen mellan skulder och eget kapital (S/E) detta ger allt annat lika, med härledning från hävstångsformeln som beskrivits i bilaga 2 att RoE minskar. På samma sätt, så kan bankerna teoretiskt sett öka räntabiliteten på eget kapital genom att tillföra externt kapital, det vill säga skulder (Velnampy et al., 2012). Vid en objektiv granskning av tabell 11, så ser vi även i detta fall se att de schweiziska bankerna tenderar att vara mer lönsamma utifrån RoE.

5.2 Analys utifrån agentteorin

Agentteorin som presenterades under avsnitt 2.6 och i vår analysmodell (2.7), ämnar belysa de skillnader bankerna upplever kring sin ägarstruktur. De svenska bankerna med sitt spridda ägande skall enligt teorin prestera sämre, då ägarna (principal) och ledningen (agenterna) är två enskilda enheter. Detta skall enligt (Jensen & Meckling, 1976) kunna ge upphov till att de olika enheterna har skilda incitament och målsättningar. För att konkretisera - så menar teorin att ledningen (agenterna) ofta har en egen agenda. Denna agenda kommer ofta i form av att ledningen vill erhålla bonusar (Sullivan & Spong, 2007). En annan anledning som ges i teorin är incitamentsskillnaderna. När ledningen väl uppnått sina mål, så tenderar den att arbeta mindre effektivt. En konventionell tanke kring varför detta fenomen uppstår, är för att förhindra en ökning i budget och därmed en högre förväntad prestation för ledningen framgent. Detta ger således ledningen ett incitament till att ta det lugnare fram tills årsskiftet när man uppnått budgeten. I och med att ägarna inte sällan är passiva ägare och kortsiktiga och närmast beskrivs som spekulativa leder detta till att ägarnas främsta mål är att maximera avkastningen på det satsade kapitalet. Det finns alltså skilda målsättningar och detta tenderar ge antingen ledningen (agenterna), alternativt ägarna (principal),

en fördel. Vår 1:a hypotes formulerades utifrån denna teori. Studiens resultat från de konstruerade regressionsmodellerna kan inte bekräfta detta samband då signifikansen hos variablerna vi erhållit är bristfälliga.

Däremot, som nämnts tidigare, så kan en skillnad i *räntabilitet på eget kapital och totalt kapital* observeras utifrån den insamlade data från årsredovisningarna (se 4.4.1 och 4.4.2). Utifrån den data så verkar de schweiziska bankerna vara mer lönsamma. Det skall med stor försiktighet påstås att ägarstrukturen är det som påverkat lönsamheten, då den observerade data är väldigt begränsad till antalet år och antalet banker. Ett längre alternativt annat tidsintervall kan alltså markant påverka utfallen. På motsvarande sätt, beskriver agentteorin, att när principalen och agenten är samma enhet så arbetar dessa gemensamt mot de uppsatta målen. Där blir styrelsens bonusar en förlängd arm till både en ökning i lönsamhet samt att effektiviteten förblir oförändrad trots uppnådd bonus (Vallascas & Hagendorff, 2013).

Utifrån teorin som beskrivs av Jensen och Meckling (1976) var vår förväntning och därmed vår 2:a hypotes att de schweiziska bankerna borde varit mer kostnadseffektiva då de arbetar för gemensamt uppsatta mål, men utfallet blev det motsatta. De svenska bankerna visade sig vara mer kostnadseffektiva, utifrån nyckeltalen (se 4.5.1). Då utfallet för K/I-talet endast blev statistisk signifikant för partnerskapsbankerna, är det med stor försiktighet som modellerna jämförs med varandra. Det som går att utläsa, är att partnerskapsbankernas K/I-tal tenderar att påverka lönsamheten mätt i både RoA och RoE mer, än för affärsbankerna (se 4.9.1 & 4.9.2). Det går i samma riktning när jämförelse mellan nyckeltalen görs, vilket stärker antagandet i modellerna något. Detta kan möjligtvis förklaras av de billigare upplåningskostnader som de svenska bankerna har, alternativt att samtliga svenska bankerna har uppsatta kostnadseffektivitetsmål som en del av ledningens budget. De svenska bankerna tenderar alltså att arbeta mer med att försöka sänka kostnaderna än de schweiziska vilket självfallet ger ett lägre K/I-tal, allt annat lika. I och med att de schweiziska bankerna har en ytterst begränsad ägarstruktur, behöver inte dessa tänka på externa aktieägare som konsekvent analyserar hur banken klarat sina uppsatta mål för att ta beslut om att köpa aktien eller sälja denna för att tjäna pengar. Detta ger upphov till långsiktigt tänkande kring kostnadsfrågan och bankerna kan oberoende av externa parters åsikter ta beslut som investeringar när som helst under räkenskapsåret.

5.3 Analys utifrån tidigare forskning

5.3.1 Utifrån Dietrich och Wanzenried (2009)

Utifrån lönsamhetsmåttet RoA, visade partnerskapsbankerna på att oberoende variabler som K/I-talet har negativ statistisk signifikant effekt och att BNP-tillväxten har en positiv statistisk signifikant effekt på RoA. Det går i likhet med vad bland annat Dietrich och Wanzenried (2009) visade i sina resultat från sin studie gjord på privatägda banker. De fann att BNP-tillväxt har en positiv påverkan på bankernas lönsamhet samt att K/I-talet har en negativ påverkan på lönsamheten. Det möter förväntningarna om att ju mer kostnadseffektiv en bank är, desto mer lönsam blir den. Att balansomslutningstillväxten har en positiv inverkan på både de undersökta privatägda bankerna som Dietrich och Wanzenried (2009) undersökte och de utvalda partnerskapsbankerna som denna studie har valt känns rimligt, då det helt enkelt bekräftar den tidigare utförda forskningen.

Regressionsmodellen för räntabilitet på eget kapital följer RoA:s spår och Dietrich och Wanzenried (2009) resultat om att en ökning i K/I-talet påverkar lönsamheten negativt och att en tillväxt i BNP har en positiv effekt. Även studiens resultat om att soliditeten har en negativ effekt på RoE bekräftar deras undersökning. Detta innebär att en högre andel eget kapital i förhållande till det totala tillgångarna, påverkar lönsamheten negativt, vilket också är en naturligt när en bank ökar sin skuldsättningsgrad enligt hävstångsformeln.

Emellertid så visade Dietrich och Wanzenried (2009) också att en högre soliditet påverkar RoA positivt, vilket denna studie inte kan bevisa på partnerskapsbankerna. Soliditeten blev inte statistiskt signifikant för RoA och har för studiens observationer en negativ effekt på lönsamheten.

Till skillnad från partnerskapsbankerna följer de svenska bankerna studien från Dietrich och Wanzenried (2009), att soliditeten påverkar RoA positivt. Det innebär att ju högre eget kapital banken har i förhållande till det totala kapitalet, desto mer lönsam blir den mätt i räntabilitet på totalt kapital. Regressionsmodellen för RoE för de svenska bankerna visade även att lönsamheten hade en positiv påverkan av soliditeten, då variabeln blev statistisk signifikant. Detta går emot Dietrich och Wanzenrieds (2009) resultat då de påvisade att soliditet har en negativ effekt på RoE.

5.3.2 Utifrån Bian och Deng (2017)

Vid en jämförelse av de nyckeltal som presenterats av tabellerna i empirin visar resultaten från studien att banker med ett spritt ägande har både en bättre räntabilitet på eget kapital och en bättre räntabilitet på totalt kapital än banker med ett koncentrerat ägande. Det går emot resultaten från

Bian och Dengs (2017) undersökning om ägarspridning i kinesiska banker. Forskarnas resultat påvisade att banker med en spritt ägande är mer lönsamma mätt i RoA och RoE, än vad banker med en koncentrerat ägande är. Kina och inte minst Asien har en väldigt annorlunda kultur och framförallt politiskt styre. Det kan vara en av anledningarna till resultatet blivit annorlunda. Kina styrs av en kommunistisk regering som är starkt präglat av kollektivismens förmåga att hantera problem. Det kan finnas intresse för regeringen att denna typ av resultat publiceras offentligt för att framhäva kollektivet.

5.3.3 Utifrån Ozili och Uadiale (2017)

Ozili och Uadiale (2017) gjorde en undersökning om vilken effekt ägarkoncentrationen har på en banks lönsamhet. Forskarna resultat påvisade att banker med ett högt koncentrerat ägarskap har en högre räntabilitet på totalt kapital vilket denna studies resultat följer. Däremot påvisade dem att banker med ett spritt ägarskap genererar en högre räntabilitet på eget kapital vilket inte är något som studien kan påvisa. Skillnaderna kan bero på olika förklaringsvariabler och att undersökningarna är gjorda i olika länder med olika förutsättningar för bankväsendet, Ozili och Uadiale (2017) undersökning gjordes i Nigeria. Det kan finnas en tendens hos banker med spritt ägande att fokusera på lönsamhetsmåttet RoE då det är ett vedertaget mått att se över hos investerare innan en investering genomförs. Att RoE hos banker med spritt ägande i detta fall kan förklaras av dem hade en lägre soliditet och därav hade en högre skuldsättningsgrad vilket ger ett högre RoE.

5.4 Sammanfattning av analys

Studien indikerar att de schweiziska partnerskapsbankerna är mer lönsamma än vad de svenska affärsbankerna är. Vad detta beror på kan dock inte de konstruerade regressionsmodellerna förklara särskilt bra. Partnerskapsbankerna uppvisar en högre räntabilitet på eget kapital och på totalt kapital, vilka är de mest frekvent använda måtten avseende bankers lönsamhet i tidigare forskning. Då studiens tidsomfång är relativt kort 2014–2018, kan inte dessa slutsatser helt generaliseras, då ett mer trovärdigt resultat hade kommit av om tidsperioden omfattade en hel konjunkturcykel. Nu fanns begränsningen som nämnts tidigare för att årsredovisningarna från de schweiziska bankerna publicerats från och med 2014 till de senaste offentligt publicerade 2018.

Vidare visar studien att bankerna tycks ha olika variabler som påverkar deras respektive lönsamhet, då de utvalda variablerna förklarar variationen i lönsamhet olika mycket för affärsbankerna och partnerskapsbankerna. Regressionsmodellerna för Schweiz RoA och RoE påvisade högst förklaringsgrad, vilket tyder det på att modellerna med de oberoende variablerna förklarar

variationen i lönsamheten för partnerskapsbankerna bättre än för de svenska affärsbankerna. Det tyder även på att det finns andra förklaringsvariabler som påverkar variationen i lönsamheten mer för de svenska affärsbanker, än vad de utvalda förklaringsvariablerna gjorde.

6. Slutsats

I det sista och avslutande kapitlet presenteras de slutsatser som kan dras efter vad som redogjorts i analysen. Därefter presenteras studiens bidrag och förslag till framtida studier. Avslutningsvis kommer en beskrivning av samhälleliga och etiska aspekter samt kritik presenteras som kan riktas mot studien och dess utformning.

6.1 Vilka faktorer påverkar lönsamheten hos banker med skilda ägarstrukturer?

Syftet med studien var att undersöka om partnerskapsbanker och affärsbanker med deras skilda ägarstruktur uppvisar lönsamhetsskillnader och vad dessa beror av. Den insamlade data indikerar på att partnerskapsbanker, med ett koncentrerat ägarskap, är mer lönsamma än affärsbanker med en spridd ägarstruktur.

Regressionsmodellerna som konstruerades till studien, ställdes upp efter vad tidigare forskning som har god renommé använt sig av vid liknande undersökningar. Då modellerna gav väldigt skiftande resultat för partnerskapsbanker och för affärsbanker, kan det inte med säkerhet klarläggas vilka oberoende variabler som gör att lönsamhetsmåtten *RoA* och *RoE* är högre hos de schweiziska bankerna. Det studien däremot kan säga säkert, är att genom att jämföra räntabilitet på totalt kapital och eget kapital bankerna emellan under den givna tidsperioden så kan studien konstatera att de schweiziska bankerna är lönsammare.

Ett hinder för att konstatera om lönsamhetskillnaderna beror av ägarstrukturen eller inte, så krävs en längre observerad period. Det finns risk för att den observerade femårsperioden är en avvikelse från det generella och inte belyser hur lönsamheten hade sett ut med vid en längre observerad tidsperiod. För att kunna avgöra vilka andra variabler som påverkar en banks lönsamhet, skulle studien behöva andra förklarande variabler, alternativt lägga till fler. Detta eftersom de befintliga variablerna genomgående i studien inte är speciellt signifikanta. Där exempelvis, soliditeten är signifikant för både RoA och RoE hos de svenska bankerna och även för RoE för de schweiziska bankerna. Hos dem schweiziska bankerna så är K/I-talet, BNP-tillväxt och arbetslöshet statistisk signifikanta och påverkar därmed med stor sannolikhet RoA för dessa banker. För samma banker, men för måttet RoE, uppvisar K/I-talet, soliditet, balansomslutningstillväxt, arbetslöshet och BNP-tillväxt statistisk signifikans. Det innebär att dessa variabler med största sannolikhet påverkar räntabiliteten hos de schweiziska bankerna. Resterande förklaringsvariablers icke-signifikans kan

ha påverkats av att observationerna är begränsade och skulle ha uppvisat statistisk signifikans vid fler observationer.

6.2 Studiens bidrag

Denna studie har med sitt explorativa syfte berikat och utökat kunskapen om skillnader mellan banker med olika ägarstruktur i olika länder. Framförallt så har studien tagit ett helt nytt spår i form av att jämföra två ytterligheter. Resultaten som studien påvisar har delvis korresponderat med vad tidigare studier påvisat om hur koncentrerat alternativt spritt ägarskap påverkar bankers lönsamhet, det vill säga att lönsamheten tenderar att öka vid centrerat ägande. Således har studien förstärkt denna teori och detta har gjorts med en ny infallsvinkel. Till författarnas kännedom finns det inte tidigare studier som jämfört svenska affärsbanker mot schweiziska partnerskapsbanker. Studien har även via regressionsmodellerna, visat vilka förklaringsvariabler som är signifikanta under den givna tidsperioden. Vilket är värdefullt inför kommande studier på området.

Det praktiska bidrag studien har givit är en indikation på vilka oberoende variabler som är signifikanta och därmed påverkar lönsamheten hos bankerna. För att med säkerhet kunna säga att ägarstrukturen utgör en lönsamhetskillnad krävs emellertid en längre observerad tidsperiod. Studien har även lyft frågan om hur ägarstrukturen påverkar hur pass långsiktiga ledningen är när dem bedriver banken. Denna studie ger regering och banker en möjlighet att ifrågasätta det gällande systemet i respektive land och utvärdera om det finns bättre legala sätt att reglera bankerna. Förslagsvis till ett mer centrerat ägande för att uppnå en högre riskaversion vid utlåning av kapital.

6.3 Förslag till framtida studier

Det skulle vara intressant att genomföra en liknande studie om några år, då framtida forskning kan använda sig av en längre tidsperiod än vad denna studie har kunnat. Det skulle öka trovärdigheten, en vedertagen tidsperiod är en hel konjunkturcykel. Då speglas bankernas lönsamhet i både bra och sämre tider. Det skulle således innebära att resultatet blir mer tillförlitligt. Resultatet från en sådan studie, skulle både kunna motbevisa och stärka denna studies resultat. En framtida studie som innefattar ett längre tidsintervall hade belyst om studiens resultat inte endast är en produkt av den korta tidsperioden, utan att partnerskapsbanker i Schweiz faktiskt har en bättre lönsamhet än Sveriges affärsbanker över tid, eller det motsatta.

Vidare skulle framtida forskning kunna använda sig av andra variabler alternativt göra tillägg för att maximera förklaringsgraden. Optimalt vore att genomföra en studie för att hitta den regressionsmodell som beskriver variationen i en banks lönsamhet bäst. Som uppvisar en högre

förklaringsgrad genom att använda så många förklaringsvariabler som möjligt som är statistiskt signifikanta.

En annan infallsvinkel skulle kunna vara att försöka analysera hur pass långsiktiga bankerna är. Detta skulle kunna göras genom en kvalitativ intervjustudie.

6.4 Samhälleliga och etiska aspekter

En banks resultat och lönsamhet påverkar inte bara banken själv, utan hela samhället i stort. Deras kunder är inte bara den enskilde privatpersonen, utan även stora företag som verkar i samhället och bidrar till dess utveckling. Utifrån ett samhällsenligt perspektiv är det viktigt att banken är lönsam, vilket märks särskilt nu i denna tid när ovissheten och oron är stor på grund av viruset Covid-19. Privatpersoner sägs upp och behöver lättnader i återbetalningar till banken, företag går i konkurs eller behöver ta mer lån för att klara sig. Det är därför viktigt att banken inte endast är kortsiktigt lönsam, utan har en gedigen motståndskraft som gör att dem förblir lönsamma över tid. Om denna studie kan hjälpa till att öka medvetenheten för vad som påverkar och ökar en banks lönsamhet, är det ett steg i rätt riktning för samhällets och landets ekonomi.

Utifrån ett etiskt perspektiv är det avgörande att banken arbetar långsiktigt. Att maximera vinster på kort sikt genom exempelvis överdriven riskvilja för att uppnå aktieägarvärde skadar inte bara banken utan landet som helhet i det längre perspektivet, detta tar ofta form i kreditförluster när konjunkturen vänder. Att däremot maximera aktieägarvärdet på lång sikt genom ansvarsfull utlåning och transparenta planeringslösningar kommer gynna banken och samhället som stort. Det är alltså av vikt att undersöka, vilka banker som är lönsammast över tid och om ägarstrukturen är en påverkande faktor och i sådana fall till hur stor del ägarna påverkar.

6.5 Kritik mot studien

Förhoppningen var att denna studie skulle kunna förklara varför de schweiziska bankerna är mer lönsamma än de svenska bankerna, men det behöver undersökas ytterligare. Det är således viktigt att kritisk granska studiens utfall för att finna förbättringsområden. Då studien haft begränsningar vad gäller antalet år som kunnat insamlas och analyserats så är det svårt att kunna dra några generella slutsatser kring resultatet. Därför att det önskvärt inför kommande studier att tidsperioden utökas, detta kommer stärka trovärdigheten för studien. Då skulle studiens frågeställning med stor sannolikhet kunna besvaras.

Ytterligare kritik som kan riktas mot studien, är att vi endast valt att analysera och jämföra två olika typer av banker och dessas befintliga ägarstrukturer. Om författarna hade haft en längre tidsperiod

att tillgå så hade jämförelser med andra associationsformer inom bankområdet också gjorts. Exempelvis medlemsbanker, sparbanker etc. Om studien hade inkluderat ytterligare banker, med liknande eller annan ägarstruktur, hade studiens resultat självfallet kunnat se annorlunda ut. Resultatet kan därmed vara starkt beroende av urvalet av de givna bankerna. För att kunna ge en generaliserbar bild av resultatet, behövs fler observationer i form av år och antalet inkluderade banker. För framtida studier, förslagsvis på en högre akademisk nivå där det finns mer tid att tillgå, så kan en ovan beskriven studie göras.

Däremot, så ger den jämförelse som studien gjort mellan enbart två olika banker med olika ägarstrukturer tydligare indikationer vad som skiljer dessa åt. Studiens resultat påvisade bland annat att de externa faktorer som använts enbart är statistisk signifikanta på partnerskapsbankerna som är av intresse för de schweiziska bankerna i och med att det verkar som deras lönsamhet starkt beror av samhällsutvecklingen. Det som stärker studien är framförallt valet av metod, urvalsprocessen samt objektiviteten. Den valda metoden baseras på konventionella metoder för att analysera den här typen av data. Urvalsprocessen har varit transparent, metodisk och bankerna är i jämförande karaktär då samtliga har beprövade affärsmodeller. Med objektiviteten syftas här på att ingen banks data har påverkats av vår egen subjektiva åsikt. All data är därmed direkt baserad på bankernas egna redovisade uppgifter.

Referenser

Albertazzi, U. & Gambacorta, L. (2010). Bank profitability and taxation. *Journal of Banking & Finance*, *34* (11), 2801-2810. https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2010.06.003

Alper, D. & Anbar, A. (2011). Bank specific and macroeconomic determinants of commercial bank profitability: empirical evidence from Turkey. *Business and economics research journal, 2* (2), 139-152.

Andersson, G., Jorner, U., & Ågren, A. (2007). *Regressions- och tidsserieanalys*. Lund: Studentlitteratur

Andrews, K.R., & David, D.K. (1987). *The concept of corporate strategy* (Vol. 101). Homewood, IL: Irwin.

Association of Swiss Private Banks. (2017). *Members.* Hämtad 28 februari, 2020, från, https://www.abps.ch/en/membres/

Berger A., Clarke G., Cull R., & Klapper L. (2005). Corporate governance and bank performance: A joint analysis of the static, selection, and dynamic effects of domestic, foreign, and state ownership. *Journal of Banking & Finance 29*(8/9), 2179-2221. DOI: 10.1016/j.jbankfin.2005.03.013

Bian, W. & Deng, C. (2017) Ownership dispersion and bank performance: Evidence from China. *Finance Research Letters, 22,* 49-52. https://doi.org/10.1016/j.frl.2016.12.030

Bryman, A & Bell, E (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder.* (3:e uppl.). Liber

Cardoso, A.R. (2004). Jobs for young university graduates: is it worth having a degree? IZA Discussion Paper, No. 1311

Chronopoulos, D., Liu H., McMillan, F.F. & Wilson, J. (2015). The dynamics of US bank profitability. *The European Journal of Finance, 21* (5), 426-443. https://doi.org/10.1080/1351847X.2013.838184

Credit Suisse. (2016, 22 November) *The Global Wealth Report 2016.* Hämtad 28 april, 2020, från https://www.credit-suisse.com/about-us-news/en/articles/news-and-expertise/the-global-wealth-report-2016-201611.html

Dalton, D. R., Hitt, M. A., Certo, S. T., & Dalton, C. M. (2007). The Fundamental Agency Problem and Its Mitigation: Independence, Equity, and the Market for Corporate Control. *The Academy Of Management Annals, 1*(1), 1-64. https://doi.org/10.1080/078559806

Demirguc-Kunt, A. & Huizinga, H. (1999). Determinants of Commercial Bank Interest Margins and Profitability: Some International Evidence. *The World Bank Economic Review, 13* (2), 379-498. https://doi.org/10.1093/wber/13.2.379

Dietrich, A. & Wanzenried, G. (2009). What Determines the Profitability of Commercial banks? New Evidence from Switzerland. 12th Conference of the Swiss Society for Financial Market Researches, Geneva.

Eliasson, A. (2013). *Kvantitativ metod från början.* Studentlitteratur AB.

Erickson, J., Park, Y.W., Riesling, J. & Shin, H.H. (2005). Board composition and firm value under concentrated ownership: the Canadian evidence. *Pacific-Basin Finance Journal, 13*(4), 387-410. https://doi.org/10.1016/j.pacfin.2004.11.002

Finansinspektionen, (2011). *FFFS 2011:50 - Allmänna råd om att söka tillstånd att driva bank- och finansieringsrörelse.* Hämtad 20 april, från https://www.fi.se/sv/vara-register/sok-fffs/2011/201150/

Finma. (2020). *Legal basis for banks.* Hämtad 19 mars, 2020, från https://www.finma.ch/en/documentation/legal-basis/laws-and-ordinances/banks/

Galloway, M.T., Lee, W.B., & Roden, W.D. (1997). Bank´s changing incentives and opportunities for risk taking. *Journal of Banking & Finance, 21*(4), 509-527. https://doi.org/10.1016/S0378-4266(96)00052-0

Global Legal Insights. (2020). *Banking Regulation 2019-Switzerland.* Hämtad 19 mars, 2020, från https://www.globallegalinsights.com/practice-areas/banking-and-finance-laws-and-regulations/switzerland

Goddard, J., Molyneux, P. & Wilson, J. (2004). The profitability of European Banks: A Cross-Sectional and Dynamic Panel Analysis. *The Manchester School 72*(3), 363-381. DOI: 10.1111/j.1467-9957.2004.00397

Groth, T. & Fritz, B.S, (2019). The Pictet Model. *Witten Institute for Family Business.*

Handelsbanken, (2020). *Styrelse.* Hämtad 23 april, 2020, från https://www.handelsbanken.com/sv/om-koncernen/organisation/styrelse

Handelsbanken, (2019). *Årsredovisning 2018*. Hämtad 23 april, 2020, från https://www.handelsbanken.se/shb/inet/icentsv.nsf/vlookuppics/investor_relations_q-rapporter_hb_2018_sv_arsredovisning/$file/hb_2018_sv_arsredovisning.pdf

Handelsbankens historia (2012). Hämtad 22 april, 2020 från http://www.handelsbankshistorien.nu/Global/Dokument/historik_fran_shb/Handelsbankens_historia_2012.pdf

Heames, J., Crowley, G. R., & Sobel, R. S. (2010). Adam Smith: managerial insights from the father of economics. *Journal of Management History 16*(4), 504-508.

Iannotta, G., Nocera, G. & Sironi, A (2007). Ownership structure, risk and performance in the European banking industry. *Journal of Banking Finance, 31* (7), 2127-2149. https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2006.07.013

Jacobsen, D.I. (2002). *Vad, hur och varför: om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämne*n. Lund: Studentlitteratur

Jensen, M.C., & Meckling, W.H. (1976). Theory of the firm: Managerial behaviour, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics., 3* (4), 305-360. https://doi.org/10.1016/0304-405X(76)90026-X

Jureviciene, D. & Doftartartaite, D. (2013). Commercial Bank´s Activity Dependence on Macroeconomic Indicators. *European Scientific Journal, 9*(31).

Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse, angående inrättande af enskilde Banker eller Disconter: Gifwen Stockholms Slott den 14. Januari 1824, KB

Lan, L. & Heracleous, L. (2010). Rethinking agency theory: The view from law. *Academy of Management Review, 35* (2), 294-314. https://doi.org/10.5465/amr.3t5.2.zok294

Laidler, D. (1981). Adam Smith as a monetary economist. *Canadian Journal of Economics, 14*(2), 185-200. DOI: 10.2307/134793.

Larsson, M. & Lindgren, H. (1989). *Risktagandets gränser. Utvecklingen av det svenska bankväsendet 1850–1980.* Uppsala papers in economic history. https://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:128537/FULLTEXT01.pdf

Lee, S.W. (2002). Insider ownership and risk–taking behaviour at bank holding companies. *Journal of Business Finance & Accounting, 29*(7-8), 989-1005. https://doi.org/10.1111/1468-5957.00458

Levine, R. (1998). The legal environment, banks, and long-run economic growth. *Journal of money, credit and banking, 30*(3), 596-613. DOI: 10.2307/2601259

Lin, X. & Zhang, Y. (2009). Bank ownership reform and bank performance in China. *Journal of Banking Finance, 33* (1), 20-29. https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2006.11.022

Lombard Odier. (2020). *About us.* Hämtad 5 mars, 2020, från https://www.lombardodier.com/home/about-us/la-maison.html?skipWem=true

Lombard Odier. (2015) *2014 Financial Report Lombard Odier Group http://docplayer.net/11167396-2014-financial-report-lombard-odier-group.html*

Lombard Odier. (2016) *2015 Financial Report Lombard Odier Group* https://www.lombardodier.com/files/live/sites/loportail/files/Documents/MediaRelations/FinancialResults/2015/Annual/20160429-Financial_Report_2015.EN.pdf

Lombard Odier. (2017) 2*016 Financial Report Lombard Odier Group* https://www.lombardodier.com/files/live/sites/loportail/files/Documents/MediaRelations/FinancialResults/2016/Annual/FinancialReport2016.EN.pdf

Lombard Odier. (2018) 2*017 Financial Report Lombard Odier Group* https://www.lombardodier.com/files/live/sites/loportail/files/Documents/MediaRelations/FinancialResults/2017/Annual/FinancialReport2017.EN.pdf

Lombard Odier. (2019) *2018 Financial Report Lombard Odier Group.* https://www.lombardodier.com/files/live/sites/loportail/files/Documents/MediaRelations/FinancialResults/2018/Annual/FinancialReport2018.EN.pdf

Lundén, B. & Ohlsson, G. (2001). *Bokslutsanalys: att utnyttja bokslut och årsredovisningar som informationskälla* (2:a uppl.). Björn Lundén information.

Løvås, G.G. (2006). *Statistik - metoder och tillämpningar.* (1:1 uppl.). Liber.

McKencie, S., Ganguli, S., & Roy, S. K. (2011). Generic technology-based service quality dimensions in banking. *International Journal of Bank Marketing, 29*(2), 168-189. https://doi.org/10.1108/02652321111107648

Micco, A., Panizza, U. & Yanes, M. (2007). Bank ownership and performance. Does politics matter? *Journal of banking & finance, 31* (1), 219-241. https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2006.02.007

Mirabaud Group. (2020). *Mirabaud Brochure*. Hämtad 27 februari, 2020, från https://www.mirabaud.com/fileadmin/user_upload_group/publications/Publications_generales/Brochures/Brochure_Corpo_2020/Mirabaud_Brochure_Corporate_2020_web_EN.pdf

Mirabaud. (2020). *Publications*. Hämtad 27 februari, 2020, från https://www.mirabaud.com/en/publications/
Årsredovisningar 2014–2018

Nilsson, H., Isaksson, A. & Martikainen, T. (2002) *Företagsvärdering med fundamental analys*. Studentlitteratur AB.

OECD. (2019). *Education at a Glance 2019: OECD Indicators*. OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/f8d7880d-en.

Osuagwu, E. (2014). Determinants of Bank Profitability in Nigeria. *International Journal of Economics and Finance 6* (12), 46-63. https://mpra.ub.uni-muenchen.de/60948/

Ozili, P.K., & Uadiale, O. (2017). Ownership concentration and bank profitability. *Future Business Journal 3* (2), 159-171. https://doi.org/10.1016/j.fbj.2017.07.001

Pasiouras, F., & Kosmidou, K. (2007). Factors influencing the profitability of domestic and foreign commercial banks in the European Union. *Research in International Business and Finance 21*(2), 222-237. https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2006.03.007

Peoples Party. (2019). Hämtad 16 april, 2020, från https://www.svp.ch/partei/positionen/themen/

Petria, N., Capraru, B. & Ihnatov, I. (2015). Determinants of Banks´Profitability: Evidence from EU 27 Banking Systems. *Procedia Economics & Finance. 20,* 518-524. DOI: 10.1016/S2212-5671(15)00104-5

Pictet Group. (2020) *About Pictet.* Hämtad 15 mars, 2020, från https://www.group.pictet/about?campaign=PPC&s_kwcid=AL!6569!3!392777126139!e!!g!!pictet%20group&gclid=Cj0KCQjw-r71BRDuARIsAB7i_QNfrBqqQrfHv-AwukrDBGfqpJj0sx2CVy0mNginTC50Yc7xVYNo3Y4aAiiKEALw_wcB

Pictet Group. (2020). *Annual Review.* (2014-2018). Hämtad 15 mars, 2020, från https://www.group.pictet/about/annual-review

Ratti, R. A. (1980). Bank attitude toward risk, implicit rates of interest, and the behavior of an index of risk aversion for commercial banks. *The Quarterly Journal of Economics*, *95*(2), 309-331.

Riksbank. (2018, 20 februari). *Inflationsmålet.* Hämtad 26 mars, 2020, från https://www.riksbank.se/sv/penningpolitik/inflationsmalet/

Riksbank. (2019). *Teknologisk utveckling och förändringar på arbetsmarknaden.* (Nr 7, 2019).https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/ekonomiska-kommentarer/svenska/2019/teknologisk-utveckling-och-forandringar-pa-arbetsmarknaden.pdf

Riksgälden. (2019, 25 juni) *Insättningsgarantin och investerarskyddet.* Hämtad 3 april, 2020, från https://www.riksgalden.se/sv/var-verksamhet/insattningsgarantin-och-investerarskyddet/

Sammut-Bonnici, T. & Galea, D. (2015). PEST analysis. *Wiley Encyclopedia of management, (12*). https://doi.org/10.1002/9781118785317.weom120113

SCB. (30 september, 2019). *Sveriges BNP*. Hämtad 3 mars, 2020, från https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/bnp-i-sverige/

SCB. (7 februari, 2020) *Arbetslöshet i Sverige.* Hämtad 11 maj, 2020, från https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/arbetsloshet-i-sverige/

SEB. (2012). *Vilka vi är*. Hämtad 16 april, 2020, från *https://sebgroup.com/sv/om-seb/vilka-vi-ar*

SEB. (2015). *Årsredovisningar*. Hämtad 21 april, 2020, från https://sebgroup.com/sv/investor-relations/rapporter-och-presentationer/arsredovisningar Årsredovisning 2014-2018

SFS 1987:618. *Bankaktiebolagslag.* Finansdepartementet BE. Hämtad 5 februari, 2020, från slag-1987618_sfs-1987-618

SFS 1987:619. *Sparbankslagen.* Finansdepartementet B. Hämtad 5 februari, 2020, från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/sparbankslag-1987619_sfs-1987-619

SFS 1995:1579. *Lag om medlemsbanker.* Finansdepartementet B. Hämtad 5 februari, 2020, från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-19951570-om-medlemsbanker_sfs-1995-1570

SFS 2004:297. *Lag om bank- och finansieringsrörelse.* Finansdepartementet B. Hämtad 5 februari, 2020, från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2004297-om-bank--och-finansieringsrorelse_sfs-2004-297

Short, B. K. (1979). "The Relation between Commercial Bank Profit Rate and Banking Concentration in Canada, Western Europe, and Japan." *Journal of Banking & Finance,3*(3), 209–219. doi: 10.1016/0378-4266(79)90016-5

Shotter, J. (2013, 3 februari). Swiss private banks end partner liability. *Financial Times.* https://www.ft.com/content/436771ce-6f7b-11e2-b906-00144feab49a?fbclid=IwAR1CREKIeQOFGCyNW6dGHXCrU-GcaPzJsBw-YB2thYkMeQjBGkXhKvgiMhA

Smith, A. (1776). *The Wealth of Nations.*

Smith, C.W. & Stulz, R.M. (1985) The determinants of firm´s hedging policies. *The journal of Financial and Quantitative Analysis, 20*(4), 391-405. DOI: 10.2307/2330757

Socialdemokraterna. (2020). *Vår historia.* Hämtad 25 april, 2020, från https://www.socialdemokraterna.se/vart-parti/om-partiet/var-historia

Statista. (12 februari, 2020). *Unemployment rate in Switzerland.* Hämtad 11 maj, 2020, från https://www.statista.com/statistics/813073/youth-unemployment-rate-in-switzerland/

Sullivan, R.J. & Spong, K.R (2007). Manager wealth concentration, ownership structure, and risk in commercial banks. *Journal of financial intermediation. 16,* 229-248. http://dx.doi.org/10.1016/j.jfi.2006.12.001

Svenska bankföreningen (2020a). *Kapitalkrav.* Hämtad 6 maj, 2020, från https://www.swedishbankers.se/fraagor-vi-arbetar-med/lagar-regelverk/kapitalkrav/

Svenska bankföreningen (2020b). *Bankerna i Sverige.* Hämtad 23 april, 2020, från https://www.swedishbankers.se/fakta-och-rapporter/svensk-bankmarknad/bankerna-i-sverige/

Swedbank (2020). *Årsredovisningar*. (2014-2018). Hämtad 22 april, 2020, från https://www.swedbank.com/sv/investor-relations/rapporter-och-presentationer/arsredovisningar.html

Swedbank (2020a). *Vår historia.* Hämtad 13 april, 2020, från *https://www.swedbank.com/sv/om-swedbank/var-historia.html*

Swedbank (2020b). *Bankledning och bolagsstyrning.* Hämtad 13 april, 2020, från https://www.swedbank.com/sv/om-swedbank/bankledning-bolagsstyrning.html

Swedbank (2020c). *VD och koncernledning.* Hämtad 13 april, 2020, från https://www.swedbank.com/sv/om-swedbank/bankledning-bolagsstyrning/vd-och-koncernledning.html

Swedbank (2020d). *Styrelse.* Hämtad 13 april, 2020, från https://www.swedbank.com/sv/om-swedbank/bankledning-bolagsstyrning/styrelse.html

The Swiss Political System (2017, 27 November). *Political Parties*. Hämtad 23 april, 2020, från https://www.eda.admin.ch/aboutswitzerland/en/home/politik/uebersicht/politische-parteien.html

Thrane, C. (2019). *Kvantitativ metod.* (1:1a uppl.). Studentlitteratur.

Trading Economics. *Switzerland Inflations Rate*. Hämtad 23 april, 2020, från https://tradingeconomics.com/switzerland/inflation-cpi

Trujillo-Ponce, A. (2013). What determines the profitability of banks? Evidence from Spain. *Accounting & Finance, 53* (2), 561-586. doi: 10.1111/j.1467-629X.2011.00466.x

Vallascas, F., & Hagendorff, J. (2013). CEO bonus compensation and bank default risk: evidence from the US and Europe. *Financial Markets, Institutions & Instruments*, *22*(2), 47-89.

Velnampy, T., & Niresh, J. A. (2012). The relationship between capital structure and profitability. *Global journal of management and business research, 12*(13).

World bank. (2019). *GDP per Capita (current US$)* Hämtad 24 april, 2020, från https://www.google.com/url?q=http://datatopics.worldbank.org/world-development-indicators/themes/economy.html&sa=D&ust=1589546935100000&usg=AFQjCNG39kqVT7a-pbEvb28uUBW146pXmg

Zampara, K., Giannopoulos, M. & Koufopoulos, D.N. (2017). Macroeconomic and industry-specific determinants of Greek bank profitability. *International Journal of Business and Economic Sciences Applied Research, 10*(1), 13-22. DOI: 10.25103/ijbesar.101.02

Zouari, S.B.S. & Taktaak N.B. (2014). Ownership structure and financial performance in Islamic banks: Does bank ownership matter? *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management, 7*(2), 146-160. https://doi.org/10.1108/IMEFM-01-2013-0002

Öberg, C. (2017). *Nyckeltal: verktyg för att analysera, påverka och utveckla verksamheter*. Lund: Studentlitteratur.

Bilagor

Bilaga 1 - Individuella reflektioner

Martin Lundberg

Min instinktiva känsla kring uppsatsskrivande i allmänhet och C-uppsatsen i synnerhet var en blandning mellan ovisshet kombinerat med en viss oro. Ovissheten tog form i obehag för vad som kommas skall, osäkerhet kring hur man skall gå tillväga och i vilken omfattning och hur lång tid arbetet skulle ta att genomföra. Om jag ser till de orosmoment som känts påtagliga från start så var det bland annat frågeställningar som - Hur skall man kunna hitta något område som ingen annan redan har undersökt? Hur skall vi som "bara" är studenter lyckas tillföra något till forskningen? Hur skall det här sluta?

Alla dessa orosmoln, har som så mycket annat, sakta men säkert vittrat sönder. Allteftersom har jag lyckats ta ett steg tillbaka för att få ett bredare perspektiv vilket möjliggjort att ta ett steg i taget. Detta är det mest fundamentala jag tar med mig från denna rapport. Det kändes nästintill överväldigande att skriva ett arbete i den här omfattningen till en början. Men lyckas man bara fokusera på det man gör för stunden och distanserar sig något från den "stora" bilden så har det känts mycket lättare. Misstag, omstruktureringar och förändrade synsätt på hur arbetsgången skall gå till har vi stött på vid flertalet tillfällen. Efter samtal med min skrivpartner, handledare och de olika seminarietillfällen vi haft så har ofta fått ny vind i seglen. Sen tror att den övertygelse både jag och min skrivkollega Viktoria har haft på vår förmåga att driva arbetet framåt gjort att vi är i hamn idag.

C-uppsatsen har beskrivits som ett av de absolut tuffaste momenten för mig när jag diskuterat detta med personer i min omgivning som genomgått en kandidatutbildning. Jag kan konstatera att denna uppfattning stämmer bra överens med min egen känsla. Det har emellanåt känts som överväldigande, ibland till och med ogenomförbart. Ibland har det dock bara varit denna intuitiva känsla som spelar en ett spratt. När vi lyckats ta ett steg tillbaka, analysera situationen för vad den är och objektivt sett de olika vägarna framåt så har vi näst intill alltid hittat just en ny väg. Min far har alltid sagt att kunskap är lätt att bära men vägen dit är sällan enkel, med det menar han också att den enkla vägen sällan är rätt väg. Det är något som jag tagit med mig och använt när det behövts under skrivandet.

Samarbetet med Viktoria har varit bra, vi har kunnat stötta varandra, kunnat vara kritiska till varandras tänk och haft atmosfär som kan uttryckas som "högt i tak". Vi har alltid haft förhoppningen att det kommer mynna ut i en bättre text med en kritisk förankrad syn. Både jag och

Viktoria har arbetat under skrivandets gång, jag på Handelsbanken i Falköping och hon på PwC i Skövde. Jag har inte sett några problem med detta då vi båda har en tendens att arbeta hårt på egen hand när vi inte haft möjligheten att träffas. Det bästa med uppsatsen är att man fått möjlighet att sätta sig djupt in i ett komplext fenomen och att man lärt sig så otroligt mycket om det valda ämnet, samtidigt som man förstått vikten av “team-work” på en helt annan nivå.

En insikt eller kanske mer precist uttryckt, en bekräftelse är vikten av att kritiskt granska de källor vi valt, vikten av att välja tillförlitliga källor kan inte understrykas nog. Detta är något som jag aldrig kommer glömma - det vill säga, vikten av att särskilja åsikter från fakta. Men också fakta från fakta. Hur har datainsamlingen gjorts? Vilka antaganden bygger undersökningen på? Hur har urvalet gått till? Är några av de frågor man ställt sig vid analysen av tidigare forskning och insamlad empiri.

Slutligen, så vill jag rikta ett extra ett stort tack till Viktoria för denna tid! Det har varit berikande & utan hennes exemplariska analysförmåga så hade detta arbete varit svårgenomfört.

Viktoria Börjesson

När Martin frågade mig i somras om vi skulle skriva examensarbetet tillsammans blev den en lättnad då jag visste sedan innan att han som jag arbetar en hel del extra bredvid våra studier samt att vi båda har samma målsättningar med skolan. Då vi båda är väldigt flexibla och har mycket runt omkring oss, har vi skrivit under väldigt fria tider, både på plats i Skövde och mycket över telefon. Innan examensarbetet startade hade vi egentligen aldrig riktigt umgåtts och prata bara vi två, utan bara i grupp. Dessutom har vi aldrig utfört någon gruppuppgift tillsammans innan under våra tre år här på skolan, så jag visste inte helt vad jag gav mig in på. Då vi är väldigt olika som personer har vi kompletterat varandra väldigt bra under arbetets gång och vi har kunnat fokuserat på lite olika saker under arbetets för att sedan knyta ihop det tillsammans, vilket har fungerat väldigt bra.

Inför examensarbete hade flertalet studenter berättat att det är en utmanande och lång process som kräver mer tid än vad som förväntats. Nu när arbetet är klart håller jag helt och hållet med om dessa påståenden, särskilt om att det är en lång process. Under mina tre åren på Högskolan i Skövde har inget arbete pågått under en sådan här lång tid och oftast har tidigare arbeten kunnat utföras under några dagar eller en vecka. Detta har nog varit det tuffaste, att inte kunna beta av det likt andra inlämningar, utan att det har pågått under hela vårterminen.

När vi skulle bestämma område att skriva om hade Martin sett ett klipp om banker i Schweiz och utifrån den började idéerna komma. Under hela processens gång har vi haft en plan hur vi vill göra och vad resultaten skulle bli, men vi hade problem med att fastställa vilken metod som skulle passa oss bäst. Det blev en tyngre period ungefär halvvägs in då vi inte visste hur vi skulle presentera vår empiri och få fram vårt resultat, det gjorde att vi stod och stampade på ett ställe under en längre period. I början av arbetet var vi inne på att använda en kvalitativ metod, men efter att ha lyssnat på bland annat våran handledare och examinator kom vi fram till att en kvantitativ metod passade vår studie bättre. Under denna period har jag Martin mycket att tacka för, då han behöll sitt lugn och inte blev lika stressad som jag lätt blir, vilket lugnade mig väldigt mycket.

Under tiden vi har skrivit vårt examensarbete har vi gått en metodkurs parallellt som jag tycker hjälpt oss under processen gång. I metodkursen har vi haft flera inlämningar som handlat om examensarbetets olika delar, dessa har vi sedan fått redovisa, försvara och diskutera med andra studenter i vår seminariegrupp. Andra studenter har givit oss feedback, nya idéer och konstruktiv kritik som hjälpt oss förbättra vår uppsats.

Under våren och skrivprocessens gång har jag lärt mig mycket om mig själv, jag har lärt mig många nya saker och samtidigt fördjupat mina kunskaper som jag fått med mig tidigare under mina tre år på högskolan. Jag har blivit bättre på att söka, hitta och läsa vetenskapliga artiklar som varit relevanta till vårt ämne, de har dessutom förbättrat mina läskunskaper och ordförråd på engelska. Dessutom har processen förbättrat både mitt självständiga arbete samt samarbete med en annan person, där delade meningar kring arbetets utformning ofta uppkommit och vi båda fått kompromissa för att hitta den bästa lösningen. Slutligen vill jag tacka Martin för ett gott samarbete och för en rolig sista termin här på högskolan.

Bilaga 2 - Nyckeltal

Räntabilitet på eget kapital (return on equity, RoE)

$$\frac{\text{Årets resultat}}{\text{Totalt eget kapital}} = \text{Avkastning på eget kapital}$$

Räntabilitet på eget kapital, eller R0E är ett lönsamhetsmått som används för att mäta hur mycket en kapitalägares investerade kapital har förräntats under året. Detta lönsamhetsmått är ett vedertaget mått för att jämföra olika företags, däribland bankers lönsamhet. Räntabilitet på eget kapital tilltalar framförallt företagens eller som i denna studie bankens ägare.

Räntabilitet på eget kapital härleds av *hävstångsformeln* och beror därav av samtliga variabler.

$Re = Rt + (Rt - Rs) * \frac{S}{E}$

Där $Rt = \text{Räntabilitet på totalt kapital, som härleds av DuPont} - \text{Vinstmarginal} * \text{Omsättningshastighet}$

$$Rs = \text{Genomsnittlig Skuldränta} - \text{räntekostnader} \div \text{skulder}$$

$S/E = \text{Skuldsättningsgrad} - \text{Skulder / Eget kapital}$ (Nilsson et al., 2002)

Räntabilitet på totalt kapital (return on assets, RoA)

$$\frac{\text{Årets resultat}}{\text{Totalt kapital}} = \text{Avkastning på totalt kapital}$$

Räntabilitet på totalt kapital eller RoA är ett lönsamhetsmått som ställer årets resultat i relation till totalt kapital för att granska om bankens verksamhet producerar en tillfredsställande avkastning på sina tillgångar eller inte.

K/I-tal

$$\frac{\text{Kostnad}}{\text{Intäkt}} = \text{Kostnadseffektivitet}$$

Detta nyckeltal ställer en kostnadsförd krona i förhållande till en intäktskrona. Primärt används detta nyckeltal av banker för att mäta dess kostnadseffektivitet. Ett så lågt nyckeltal som möjligt är att föredra då det innebär att bankerna har mer kvar av varje intäktskrona ju lägre procenttalet blir (Nilsson et al., 2002).

Kärnprimärkapitalrelation

Kärnprimärkapitalrelation är ett nyckeltal där kärnprimärkapitalet ställs i relation med totalt riskvägt exponeringsbelopp (Handelsbankens årsredovisning, 2018). Det vill säga, aktiekapital + icke utdelade vinster efter avdrag för goodwill och uppskjuten skattefordran / riskvägda tillgångar. Det är ett nyckeltal som visar hur väl en bank kan stå emot finansiella påfrestningar. Detta mått är taget direkt från bankernas årsredovisningar, då alla siffror som behövs vid beräkning inte redovisas i alla bankers årsredovisningar.

Soliditet

$$\frac{Eget\ kapital}{Totala\ tillgångar} = Soliditet$$

Soliditet är ett nyckeltal som visar en verksamhets egna kapital i relation till de totala tillgångarna. För att beräkna soliditet, inkluderas den del av de obeskattade reserver som hör till det egna kapitalet. Obeskattade reserver består av två delar, en till det egna kapitalet och en till skatteskuld (Öberg, 2017). I denna studie har koncernredovisningar använts, vilka inte redovisar obeskattade reserver. Det medför att denna justering inte har använts vid beräkning av soliditeten för respektive bank.

En soliditet på 100% innebär således att verksamhetens tillgångar finansierats enbart med eget kapital. Det ger också givetvis att en soliditet på 0% är tillgångarna enbart finansierade med externt kapital. I teorin fungerar det såhär, men exemplet är orealistiskt då det finns krav på både banker och bolag att dem skall till en viss del vara finansierade med eget kapital.

Balansomslutningstillväxt

Balansomslutningstillväxt är ett tillväxtmått, som ger en indikation på om bolaget i sig växer. Det är den totala förändringen i kapitalstruktur som förändringen avser. Det vill säga, oavsett om det är en tillväxt i eget kapital eller skulder så ökar måttet. Det är därför av vikt att analysera måttet tillsammans med ett eller flera andra nyckeltal. Ett exempel är att kombinera en analys av soliditeten med måttet. Om soliditeten har ökat samtidigt som balansomslutningstillväxten så indikerar detta paå att det är eget kapital som ökat. På motsvarande sätt så indikerar en balansomsättningstillväxt och en lägre soliditet att skuldsidan har ökat. Det är således viktigt att förstå sambanden mellan de olika nyckeltalen. Måttet baseras på föregående års balansomslutning / nästkommande års balansomslutning. Observera att nyckeltalet kan vara negativt trots att det kallas balansomslutningstillväxt (Nilsson et al., 2002).

Bilaga 3 - PEST-analys

Political - De svenska affärsbankerna precis som de schweiziska partnerskapsbankerna kommer ständigt att få anpassa sig till den politiska situationen i det land de bedriver verksamhet. Den nuvarande svenska lagstiftningen som reglerar de svenska affärsbankerna som tas upp i denna rapport, har inte förändrats sedan 1987 (SFS 1987:618) I Sverige så är det generellt regeringen som lämnar förslag till riksdagen där beslut om lagförändringar sker. I Schweiz så har motsvarande lag genomgått en förändring som trätt i kraft första januari 2020 (Global Legal Insights, 2020). I Schweiz är det ett federalt råd som ger förslag till parlamentet som sedan tar beslut om lagen (The Swiss Political System, 2020).

Det politiska styret kan ge bankerna olika förutsättningar. I Schweiz så styrs landet av en president, i dagsläget är det Ueli Maurer som representerar The People's Party. Partiets ideologi grundar sig i nationell konservatism. Partiet ser den schweiziska suveräniteten som viktig, då partiet bland annat är emot medlemskap i EU. Andra karaktärsdrag för partiet är dess inställning till bland annat skatter, immigranter och det kulturella arvet. Där skatterna skall hållas på en låg nivå för att gynna företagarna, det skall vara enkelt att starta eget och de beskriver att det ska löna sig att arbeta. Partiet bedriver en strikt invandringspolitik och värnar om den schweiziska kulturen och dess arv (People's Party, 2020).

Denna politiska inriktning är mer eller mindre motpolen från det nuvarande svenska styret. Stefan Löfven, som är Sveriges statsminister tillhör Socialdemokraterna, vars fundamentala utgångspunkt är socialism. Socialism, har sin grund i kollektivismen. Det vill säga, att kollektivets förmåga att lösa ekonomiska problem och samarbeta för att gynna majoriteten av medborgarna, är bästa möjliga utfallet. Det är kollektivet och solidariteten som är grundidéerna, det vill säga, att hela folket skall ha det så bra som möjligt. Socialdemokraterna förkastar tanken med att enskilda företag eller individer skall ha ett för stort inflytande och att endast dessa skall gynnas av eventuella lagar. Socialdemokraterna arbetar för att minska klassklyftorna och för ett mer jämställt samhälle (Socialdemokraterna, 2020). För underlätta förståelsen mellan de olika partiernas ideologier så kan partierna förslagsvis presenteras i en figur.

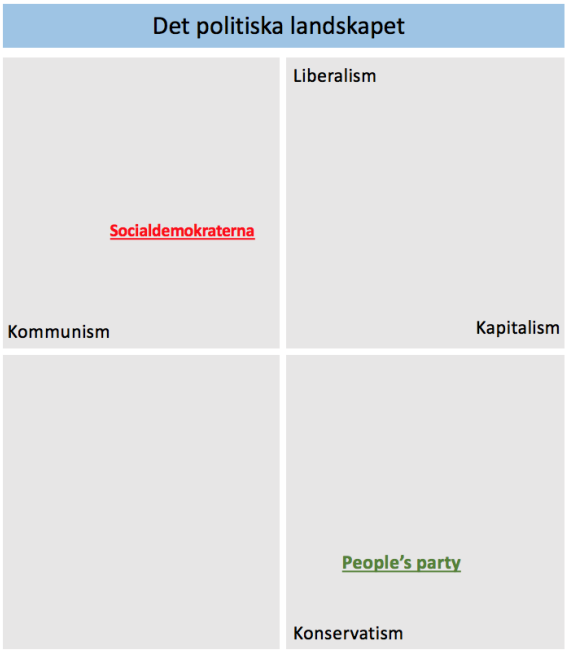

Figur 2 - En egen subjektiv bedömning av hur partierna kan kartläggas.

Det politiska landskapet som bankerna verkar i påverkar dem. Detta kan ta form på olika sätt, några nämnvärda är skatte- och associationsskillnader. Som i sin tur har en direkt inverkan på bankernas lönsamhet (Albertazzi et al., 2010).

Economical **-** Ett mått som ger en indikation på om landets penningpolitik har varit lyckosam och därmed stabil är inflationsmåttet. Inflation är det mått som mäter urholkningen av penningvärdet för landets valuta. Med andra ord hur mycket den allmänna prisnivån i samhället stiger över en tidsperiod på ett år. Enligt ekonomisk teori, så är inflationsmåttet viktigt för att kunna bedöma om landet har en stabil ekonomi. En skenande inflation gör det svårare för invånarna och företagen som verkar i landet att bedöma framtiden. Detta ger också bedömningssvårigheter i när konsumenter skall konsumera och när bolagen skall investera. En stabil och låg inflation tenderar att hålla räntorna på en jämn nivå vilket också är önskvärt utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv. Inflationsmålen ligger till grund för bland annat lönebildningar, detta av förklarliga skäl. Om en ekonomi stagnerar och därmed behovet av arbete inte längre är lika starkt så kan en inflation ge utrymme för eventuella reala lönesänkningar utan att påverka lönernas nominella värde (Riksbank, 2018). Nedan observeras Sveriges och den schweiziska inflationen. Med det blotta ögat kan en korrelation mellan ländernas inflationsutveckling observeras vilket tyder att centralbankerna har lyckats med sin uppgift att hålla inflationen på en låg och stabil nivå.

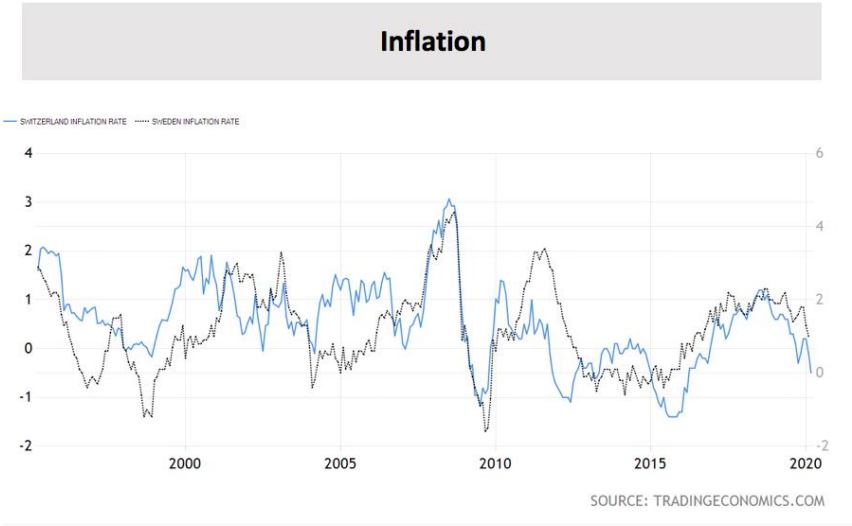

Graf 3: Inflation i Sverige och Schweiz (Tradingeconomics.com, 2020)

Social - Eftersom bankerna verkar inom olika länder så kan det uppstå sociokulturella olikheter som påverkar bankernas möjlighet att göra affärer. En faktor som skall beaktas är antalet högskoleutbildade invånare som är i arbetsför ålder. Detta skildrar hur stor del av befolkningen som har eftergymnasial utbildning. Det finns en stark korrelation mellan dessa individer och högre inkomster och därav större möjlighet för bankerna, då dessa individer till större del tenderar att vara kreditvärdiga i och med de högre inkomsterna (Cardoso, 2004).

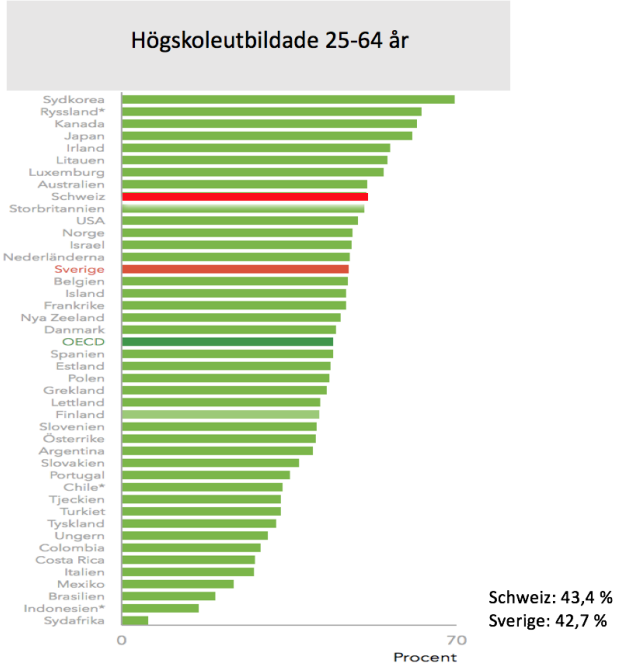

Graf 4: Högskoleutbildade uttryck i procent i världen (OECD, Education at a Glance 2019)

Det kan observeras att Schweiz och Sverige har en näst intill identisk del av populationen som har en eftergymnasial utbildning.

Allt annat lika bör även dessa individer inneha större ackumulerade rikedomar. Detta kan också inverka på bankernas räntenetto om de lyckas få kunderna att placera delar av den överskottslikviditet som finns. Ett mått som kan vara värt att beakta är medianen bland rikedomen hos invånarna i landet. En högre median ger bankerna en desto större möjlighet att erbjuda planeringslösningar för denna överskottslikviditet - ex fonder. Därigenom kan de generera intäkter i form av förvaltningsavgifter och administrativa avgifter.

Enligt uppgifter från Credit Suisse 2016, så kan det observeras att medianen bland den schweiziska populationen är betydligt högre än den svenska. Detta ger självfallet de schweiziska bankerna en fördel. Speciellt när det kommer till "wealth management" lösningar - det finns en uppenbar anledning till att de schweiziska bankerna har lagt stort fokus på denna affärsverksamhet (Credit Suisse Global Wealth, 2016).

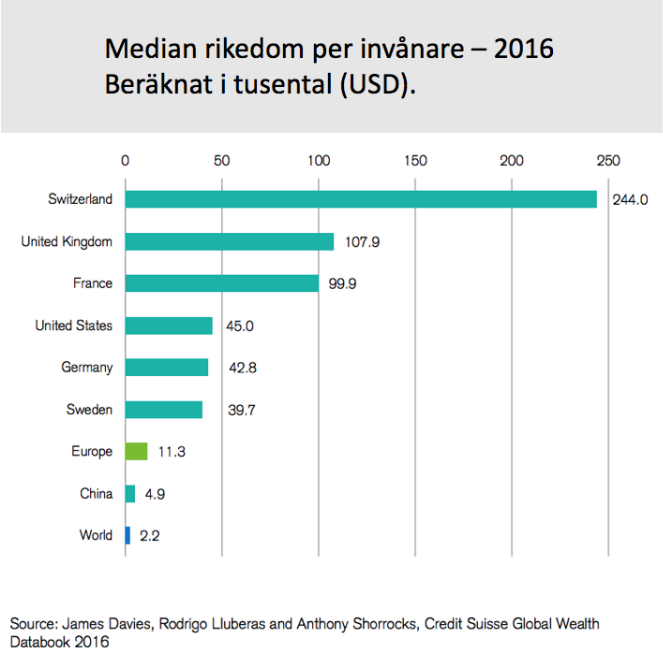

Graf 5: Median i rikedom per invånare (Credit Suisse Global Wealth, 2016)

Technological - Den teknologiska utvecklingen i landet ger bankerna olika förutsättningar för att utföra sitt diversifierade arbete. Effektivisering kring arbetsprocesser är av vikt för samhället i allmänhet och i synnerhet för bankerna. Att frigöra tid, har blivit allt mer avgörande för att lägga mer tid på det som är resultatpåverkande. Bankerna vill träffa sina kunder för att göra affärer, detta kan ta form i allt från ett fysiskt möte till en app, då bankernas digitaliseringsprocesser har

intensifierats. Idag finns det högt ställda krav från kunderna på bankernas tjänster, dem skall vara smidiga, lätthanterliga, breda och helst heltäckande. Kunderna vill kunna binda lån, göra placeringar och erhålla rådgivning digitalt. Något som kräver fortsatta investeringar för bankerna. Det finns en korrelation mellan bra digitala tjänster och kundnöjdhet hos banker (McKencie et al., 2011). Det blir allt viktigare i en än mer digitaliserad omvärld. Schweiz och Sverige är två länder med högt välstånd, detta speglar inte bara sjukvård, skola och omsorgsområden, utan även ländernas förmåga att vara innovativa inom digitalisering och automatisering. Nedan följer en graf som speglar var de båda länderna befinner sig vid användandet av helt automatiserade processer genom robotanvändning från 2017.

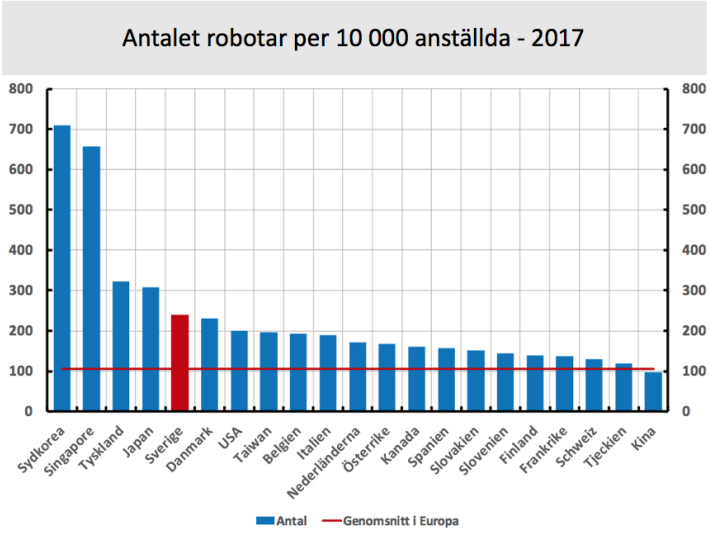

Graf 6: Antalet robotar per 10 000 anställda hos bolag i respektive land. (Riksbanken, 2019).

Bilaga 4 - Minitab utskrifter

Schweiz RoA

Regression Analysis: ROA versus K/I; Soliditet; Tillväxt; ... tslöhet; BNP

Analysis of Variance

Source	DF	Adj SS	Adj MS	F-Value	P-Value
Regression	6	0,000134	0,000022	8,21	0,005
K/I	1	0,000011	0,000011	4,10	0,078
Soliditet	1	0,000000	0,000000	0,16	0,704
BNP	1	0,000041	0,000041	14,97	0,005
Kärnprimärkapitalrelation	1	0,000002	0,000002	0,76	0,408
Arbetslöhet	1	0,000023	0,000023	8,59	0,019
Tillväxt	1	0,000005	0,000005	1,98	0,197
Error	8	0,000022	0,000003		
Total	14	0,000156			

Model Summary

S	R-sq	R-sq(adj)	R-sq(pred)
0,0016505	86,03%	75,54%	49,34%

Coefficients

Term	Coef	SE Coef	T-Value	P-Value	VIF
Constant	-0,0819	0,0441	-1,86	0,101	
K/I	-0,0416	0,0206	-2,02	0,078	8,74
Soliditet	-0,043	0,110	-0,39	0,704	8,16
BNP	0,1112	0,0287	3,87	0,005	1,47
Kärnprimärkapitalrelation	0,0259	0,0297	0,87	0,408	5,03
Arbetslöhet	2,505	0,854	2,93	0,019	1,28
Tillväxt	-0,0165	0,0117	-1,41	0,197	1,95

Regression Equation

ROA = -0,0819 - 0,0416 K/I - 0,043 Soliditet + 0,1112 BNP + 0,0259 Kärnprimärkapitalrelation
+ 2,505 Arbetslöhet - 0,0165 Tillväxt

Durbin-Watson Statistic

Durbin-Watson Statistic = 2,39352

Resultatet av denna konstruerade regressionsmodell diskuteras och analyseras i analyskapitlet och slutsatsen.

Residual Plot - Schweiz RoA

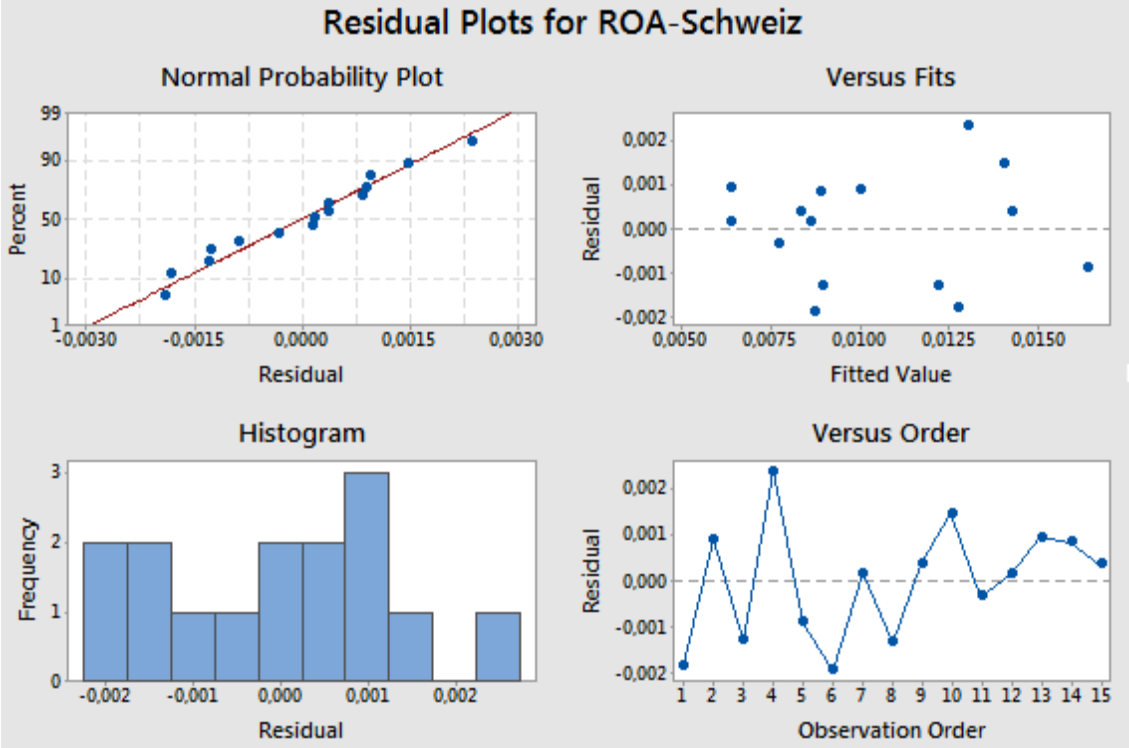

Normal probability plot visar att de uppmätta residualerna ligger längs den inritade kurvan detta talar för antagandet om att residualerna är normalfördelade. Histogrammet uppvisar inte det önskvärda mönster som en normalfördelningskurva skall ge. Detta beror av att det insamlade materialet är förhållandevis begränsat. Det är det inte ovanligt att ett plottat histogram avviker på grund av detta och därmed inte uppvisar normalfördelning, trots att det verkar vara normalfördelat när man observerar första figuren i toppen av vänstra hörnet. Graferna “versus fits” och “versus order” uppvisar ett slumpmässigt mönster på residualerna och de är relativt utspridda längs den horisontella linjen, vilket betyder att konstant varians och ett oberoende mellan residualer anses föreligga.

Schweiz RoE

Regression Analysis: ROE versus K/I; Soliditet; Tillväxt; ... tslöshet; BNP

Analysis of Variance

Source	DF	Adj SS	Adj MS	F-Value	P-Value
Regression	6	0,027061	0,004510	5,95	0,012
K/I	1	0,006106	0,006106	8,06	0,022
Soliditet	1	0,006186	0,006186	8,17	0,021
Tillväxt	1	0,003325	0,003325	4,39	0,069
Kärnprimärkapitalrelation	1	0,001839	0,001839	2,43	0,158
Arbetslöshet	1	0,008216	0,008216	10,85	0,011
BNP	1	0,013136	0,013136	17,34	0,003
Error	8	0,006060	0,000757		
Total	14	0,033121			

Model Summary

S	R-sq	R-sq(adj)	R-sq(pred)
0,0275221	81,70%	67,98%	32,64%

Coefficients

Term	Coef	SE Coef	T-Value	P-Value	VIF
Constant	-1,205	0,736	-1,64	0,140	
K/I	-0,974	0,343	-2,84	0,022	8,74
Soliditet	-5,23	1,83	-2,86	0,021	8,16
Tillväxt	-0,410	0,195	-2,10	0,069	1,95
Kärnprimärkapitalrelation	0,770	0,494	1,56	0,158	5,03
Arbetslöshet	46,9	14,2	3,29	0,011	1,28
BNP	1,996	0,479	4,16	0,003	1,47

Regression Equation

ROE = -1,205 - 0,974 K/I - 5,23 Soliditet - 0,410 Tillväxt + 0,770 Kärnprimärkapitalrelation + 46,9 Arbetslöshet + 1,996 BNP

Durbin-Watson Statistic

Durbin-Watson Statistic = 2,54632

Resultatet av denna konstruerade regressionsmodell diskuteras och analyseras i analyskapitlet och slutsatsen.

Residual Plot - Schweiz RoE

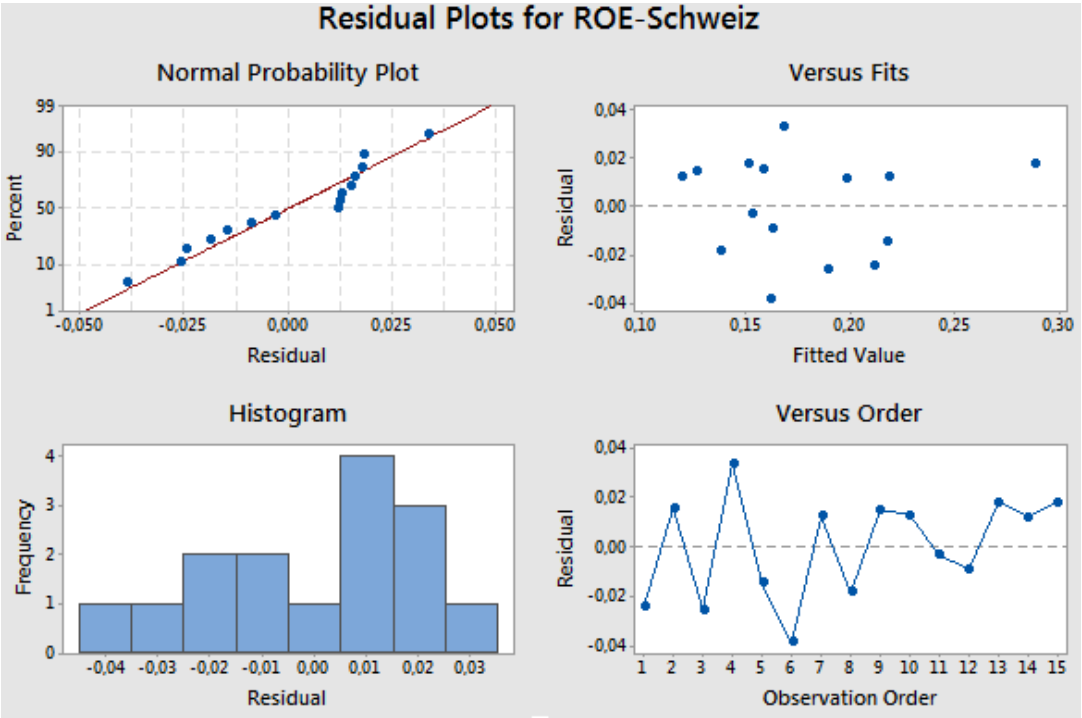

Likt “residual plot” för RoE, följer de uppmätta residualerna den inritade linjen tämligen bra och residualerna talar inte emot att vara normalfördelade. Histogrammet uppvisar en förskjuten normalfördelningskurva, vilket tyder på att de uppmätta residualerna är normalfördelade. Residualerna uppvisar ett slumpmässigt mönster och antagandet om konstant varians och att de är oberoende residualer anses vara uppfyllt.

Sverige RoA

Regression Analysis: ROA versus K/I; Soliditet; Tillväxt; ... ; BNP-tillväxt

Analysis of Variance

Source	DF	Adj SS	Adj MS	F-Value	P-Value
Regression	6	0,000022	0,000004	7,07	0,010
K/I	1	0,000001	0,000001	1,98	0,202
Soliditet	1	0,000009	0,000009	17,85	0,004
Tillväxt	1	0,000000	0,000000	0,03	0,867
Arbetslöshet	1	0,000000	0,000000	0,70	0,430
Kärnprimärkapitalrelation	1	0,000001	0,000001	2,30	0,173
BNP-tillväxt	1	0,000000	0,000000	0,48	0,510
Error	7	0,000004	0,000001		
Total	13	0,000025			

Model Summary

S	R-sq	R-sq(adj)	R-sq(pred)
0,0007129	85,83%	73,69%	28,57%

Coefficients

Term	Coef	SE Coef	T-Value	P-Value	VIF
Constant	-0,00168	0,00708	-0,24	0,819	
K/I	-0,01077	0,00765	-1,41	0,202	2,10
Soliditet	0,2373	0,0562	4,22	0,004	1,88
Tillväxt	0,00083	0,00479	0,17	0,867	2,54
Arbetslöshet	0,0452	0,0539	0,84	0,430	2,65
Kärnprimärkapitalrelation	-0,01090	0,00718	-1,52	0,173	1,40
BNP-tillväxt	0,00355	0,00511	0,69	0,510	2,97

Regression Equation

ROA = -0,00168 - 0,01077 K/I + 0,2373 Soliditet + 0,00083 Tillväxt + 0,0452 Arbetslöshet - 0,01090 Kärnprimärkapitalrelation + 0,00355 BNP-tillväxt

Durbin-Watson Statistic

Durbin-Watson Statistic = 2,21710

Resultatet av denna konstruerade regressionsmodell diskuteras och analyseras i analyskapitlet och slutsatsen.

Residual Plot - Sverige RoA

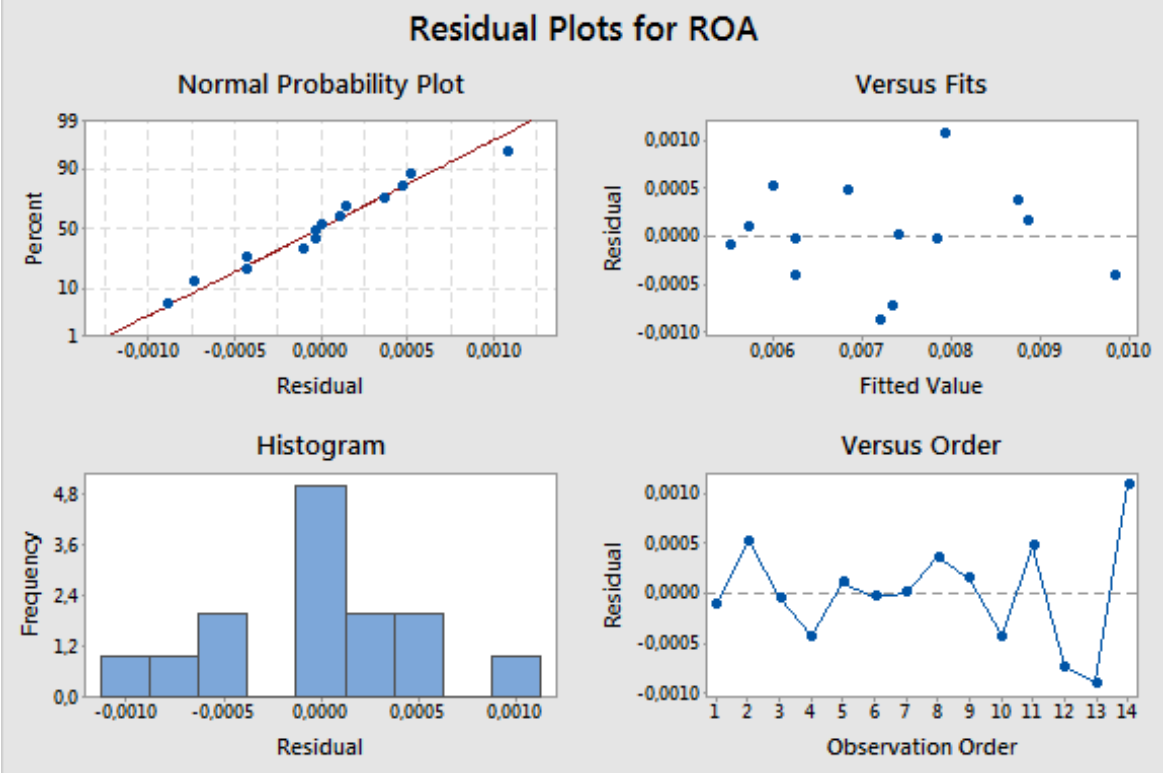

De fyra olika grafernas utseende visar att antagandet för normalfördelade residualer, konstant varians och oberoende mellan residualerna är uppfyllt. Punkterna följer linjen väl i “normal probability plot” väl, histogrammet har utseendet av en normalfördelningskurva, att det är få observationer påverkar utseendet, men det talar inte emot att normalfördelning förekommer. Graferna “versus fit” och “versus order” utkomst visar att konstant varians och oberoende föreligger mellan residualerna.

Sverige RoE

Regression Analysis: ROE versus K/I; Soliditet; ... primärkapitalrelation

Analysis of Variance

Source	DF	Adj SS	Adj MS	F-Value	P-Value
Regression	6	0,002068	0,000345	2,12	0,174
K/I	1	0,000242	0,000242	1,49	0,262
Soliditet	1	0,000608	0,000608	3,74	0,094
BNP-tillväxt	1	0,000087	0,000087	0,53	0,489
Tillväxt	1	0,000002	0,000002	0,01	0,925
Arbetslöshet	1	0,000123	0,000123	0,76	0,413
Kärnprimärkapitalrelation	1	0,000400	0,000400	2,46	0,161
Error	7	0,001139	0,000163		
Total	13	0,003207			

Model Summary

S	R-sq	R-sq(adj)	R-sq(pred)
0,0127536	64,49%	34,06%	0,00%

Coefficients

Term	Coef	SE Coef	T-Value	P-Value	VIF
Constant	0,086	0,127	0,68	0,521	
K/I	-0,167	0,137	-1,22	0,262	2,10
Soliditet	1,94	1,00	1,93	0,094	1,88
BNP-tillväxt	0,0667	0,0915	0,73	0,489	2,97
Tillväxt	0,0084	0,0856	0,10	0,925	2,54
Arbetslöshet	0,838	0,964	0,87	0,413	2,65
Kärnprimärkapitalrelation	-0,202	0,129	-1,57	0,161	1,40

Regression Equation

ROE = 0,086 - 0,167 K/I + 1,94 Soliditet + 0,0667 BNP-tillväxt + 0,0084 Tillväxt
+ 0,838 Arbetslöshet - 0,202 Kärnprimärkapitalrelation

Durbin-Watson Statistic

Durbin-Watson Statistic = 2,26101

Resultatet av denna konstruerade regressionsmodell diskuteras och analyseras i analyskapitlet och slutsatsen.

Residual Plot - Sverige RoE

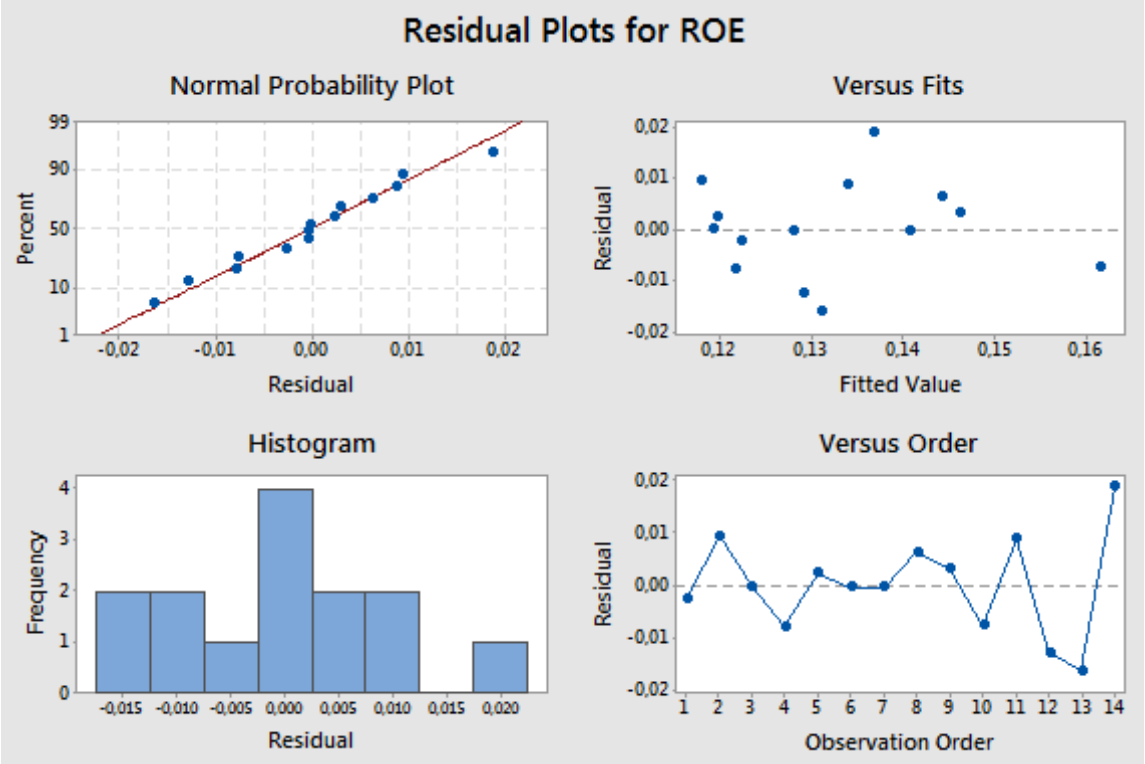

Utifrån de fyra graferna uppfyller residualerna antagande om att vara normalfördelade, ha konstant varians och vara oberoende. Punkter följer den inritade linjen väl i “normal probability plot” och histogrammet har formen av en normalfördelningskurva ganska väl. “verusus fits” uppvisar en spridning längs linjen som inte talar emot att konstant varians förekommer. I “versus order” har punkterna ett slumpmässigt beteende som inte talar emot att residualerna är oberoende av varandra.